



heiskaset

Heiskasten sukulehti nro 2 • 2014

Kesätapaaminen
Punkaharjulla

Pettuleivän
tekoa

V. A. Heiskasen
patsaan paljastus



Heiskaset V A Heiskasen patsaalla. Härkämäen observatorio, Kangaslampi

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Heiskaset Punkaharjulla 26. - 27.7.2014	4
Heiskaset pettuleivän syrjässä.....	7
V.A.Heiskasen patsas sai uuden kodin	9
Kesätapahtumaa muistellen	12
Rautatien historiaa Pieksämäellä	13
Tunnelmia Savonlinna-Pieksämäki poikittaisradan 100-vuotisjuhlassa	13
Ympäristöpalkinto vesiensuojelusta.....	15
Kirje jatkosodan viimeisinä päivinä.....	16
Menoksi	17
Heiskanen – Heiska.....	18
Ristikko	20
Heiskasia koskevia ja sivuavia kirjoja	21
Heiskasen veljekset palloilijoina.....	23
Klovinin pyynnöstä se alkoi.....	25
Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa	27
Pettuleipää perinnetyöpajassa.....	30
Heiskasten hallitus 2013-2015	32
Merkkipäiviä	33
Jäsenasiaa.....	34
Heiskasten sukutuotteita	35

Toimituksen tervehdys

Lämmin kesä on takana ja syksyn viileys laskeutuu. Muistoissa elää pettuleivän teko ja metsä-museon kierros sukuseuran jäsenten seurassa. Saimaan vesi oli lämmintä ja kauniit Punkaharjun maisemat ympäriällä.

Maistelen muistoja mielessäni kun ne nousevat pintaan.

Olemme juhlineet V. A. Heiskasen patsaan uutta sijoitusta, komealle paikalle hänen synnyinkuntaansa.

Tämä lehtemme on tullut jäsenille jo 25 vuotta. Seuraava lehti on juhlanumero jossa muistellemme menneitä ja löydämme jotain uutta. Lämmintä syksyä toivottaen.

Eija Heiskanen

heiskaset JÄSENLEHTI 2 • 2014



JULKAISIJA: Heiskasten sukuseura ry.

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA: Eija Heiskanen

HEISKASET-LEHDEN TUNNUS: Topi Heiskanen

KANNEN KUVA: HEISKASET V A HEISKASEN PATSAALLA

TAITTO JA PAINOPAIKKA:

Digipaino Keuruskopio Oy



Puheenjohtajan tervehdys



Niin se vain helteinen kesä alkaa kääntyä lopuilleen, vaikka onkin mukavaa jammailla Mamman kappaletta: ”Vielä on kesää jäljellä”. Viime kesä jäi mieleen paitsi viileästä kesäkuun loppupuolestaan myös pitkistä heinäkuun helteistään. Utispuolta ovat taas hallinneet niin Ukrainan kriisi malesialaisen matkustajakoneen alas ampumisineen, kuin myös Israelin ja palestiinalaisten jälleen kiihtynyt sapelinkalistelu.

Heiskasten kesätapaaminen sattui tuolle erittäin lämpimälle jaksolle ja tapahtumasta kerotaankin enemmän muualla tässä lehdessä. Hieman tässä alkaa puheenjohtajaa huolestuttamaan kesätapahtuman kävijämäärien supistuminen. Nyt paikalla oli noin neljäkymmentä uskollista seuran jäsentä, vaikka tiedotustointaa niin jäsenistölle, kuin julkisestikin oli mielestäni riittävää. Onko sitten niin, että tällaiset tilaisuudet eivät enää innosta ihmisiä siinä määrin kuin aiemmin. Toki vapaa-ajan tarjonta on lisääntynyt ja esimerkiksi kiihkeässä työelämässä mukana olevat haluavat varmaan panostaa oman perheensä kanssa oleiluun.

Tietenkin myös ajankohta ja paikka ovat muuttujia, joilla kävijämääriin voidaan vaikuttaa. Vuosi sitten pidettiin Kuopion tapahtuma kesäkuun alussa (reilu 50 henkeä paikalla), nyt taas heinäkuun lopussa. Olisiko ensi kesän varsinaisen sukkokouksen optimaalinen pitoaika sitten heinäkuun alkupuolella ja paikkana tämänvuotisessa tapaamisessakin esiin tullut pääkaupunkiseutu? Asuuhan Helsingissä nykyisin eniten Heiskasia ja myös muut Etelä-Suomen kasvukeskukset ovat vetäneet vuosien saatossa runsaasti Heiskasiakin syövereihinsä. Väli-vuosina voisimmekin keskittyä sitten matkailemaan vaikkapa naapurimaissamme ja tutustua niissä eläneiden Heiskasten elämään.

Oikein hyvää alkavaa syssyä kaikille lukijoille!

Kotkassa kesällä 2014

Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Heiskaset Punkaharjulla 26. - 27.7.2014

Auringon kehrä porotti täydeltä terältä Heiskasten saapuessaan lauantaina aamupäivällä ympäri Suomen Punkaharjun Luston metsämuseolle, jossa tämänkesäinen sukuseuramme kesätapaaminen järjestettiin. Ilma oli todella helteisen painostava lämpötilan hätytellessä kolmeakymmentä astetta. Onneksi nykyautoissa ja rakennuksissa on tehokkaat ilmastointilaitteet. Ilmoittautumisen jälkeen oli mahdollista seurustella vanhojen ja uusien tuttavuuksien kanssa sekä ostaa seuran tuotteita ja arpoja. Tarjolla oli tavaraa aina sukukirjasta kaulaliinaan ja pinssiin. Arpajaispalkinnot olivat myös houkuttelevia, sillä lähes joka toinen arpa oli voittoarpa!

Terassilla syödyn maittavan lounaan jälkeen jakaannuttiin kahteen ryhmään, joista toinen läksi mielenkiintoiselle opastetulle museo-kierrokselle ja toinen meni tutustumaan pettuleivän tekemisen saloihin. Asiantuntevan oppaan johdolla saimme aimo annoksen tietoutta Suomen metsien käytöstä kautta aikain ja tutustuimme monille nykyihmisille jo tuiki tuntemattomiin metsänkäyttötapoihin ja tavaroihin. Eräs vaikuttavimmista kohteista oli Hiljaisuuden Huone, jossa pääsee virtuaalisesti suomalaisen luonnon äärelle. Hiljaisuuden huoneen 23 metriä pitkän ja kolme metriä korke-

LUSTO
Suomen Metsämuseo


Punkaharjun Lomakeskus



Varapuheenjohtaja Perttu Kähäri keskustelee Voitto Heiskasen kanssa ilmoittautumistiskillä.



Orvokki Weckström arvuuttelee puulajien tuntemustaan.



Heiskaset soutamassa kirkkoveeneellä.

an luontokuvan Seitsemisen kansallispuistosta on ottanut valokuvaaja Antero Tenhunen. Kun astuu Hiljaisuuden huoneeseen, on kuin olisi syksyisen metsälammen äärellä, keskellä rikumatonta luonnonrauhaa. Joutsenet lähtevät muuttomatkalleen, kalat polskivat, rantametsässä liikkuu hirvi. Tunnelma on unenomainen, mutta todellisuuden tuntuinen ja eläväinen. Alun perin Hiljaisuuden Huone rakennettiin Suomen Paviljonkiin Hannoverin EXPO2000 -maailmannäyttelyyn.

Pettuleipä on sanana monellekin tuttu, mutta harva on sitä kuitenkaan itse päässyt tekemään, saati syömään. Petusta puheen ollen lausuihan Saarijärven Paavokin jo vaimolleen: »Vaikka koettaa, eipä hylkää Herra. Pane leipään puolet petäjäistä; kaksin verroin minä ojaa kaivan, mutta Jumalalta kasvun toivon.». Saimmekin oikein asiantuntevaa opastusta pettuleivän saloihin näyttelyassistentti Gustaf Strandilta, joka esitteli pettuleivän tekemistä alusta alkaen. Ensin otettiin kevätkesäisestä männystä puukolla ja lusalla (puinen lasta) kuori irti ja siitä poistettiin kaarna, silpa ja pihka. Jäljelle jäänyt valkea pettuliina paahdettiin uunissa tai nuotiolla, jonka jälkeen se silputtiin petkeleellä huhmarissa pieneksi silpuksi. Tämän jälkeen silppu jau-

hettiin käsikivillä jauhoiksi, joita sitten lisättiin tarpeen mukaan taikinaan. Jokainen sai leipoa oman pettuleipänsä ja laittaa pettujauhoa taikinaan makunsa mukaan. Laajempi katsaus pettuleivästä toisaalla tässä lehdessä.

Ryhmät vaihtoivat rasteja ja kolmas rasti olikin sitten vetinen. Mentiin nimittäin soutamaan seitsenhankaimisella kirkkoveeneellä Pihlajaveden kirkkaille aalloille. Kirkkoveeneet olivat aikoinaan tärkeitä kulkuvälineitä vesistöjen rikkomassa Itä-Suomessa, jossa Heiskasetkin ovat aikojen saatossa eläneet.

Kyläkunnilla ja isommilla taloilla oli omat kirkkoveeneensä ja niillä soudettiin monesti kilpaa kirkkorantaan sunnuntaiaamuisin. Kirkkoveeneen rakennutti ja omisti tavallisesti usean talon muodostama veneyhtiö, jonka osakkaita olivat maalliset talonpojat. Jokainen osakas omisti airon tai airoparin. Veneyhtiön johtaja ja veneen peränpitäjä oli yleensä vanhin isäntä. Tilattomat saivat lunastaa paikan veneessä maksamalla korvausta, osallistumalla kustannuksiin tai soutamalla.

Toisinaan sattui myös traagisia onnettomuuksia kirkkoveenitten kaaduttua myrskyssä. Tällöin saattoi mennä samasta kylästä parisen kymmentäkin henkeä kerralla Ahdin valtakuntaan. Ainakin oman ryhmäni osalta soutaminen yhteen tahtiin onnistui ensikertalaisilta yllättävän hyvin ja veneen vauhti myös oli ennen kokemattonta. Rivakat soutajat päihittivät helposti pienen peräprutkun. Vaikka oltiinkin veden hengessä, jopa peränpitäjälle tuli niin kuuma, että hiki valui aivan soironaan leuan kärjestä...

Miellyttävän museokierroksen jälkeen siirryttiin majoituspaikkaamme, läheiseen Punkaharjun Lomakeskukseen. Ne saunoivat, jotka eivät olleet saaneet vielä helteestä tarpeekseen ja muut valmistautuivat kukin omalla tavallaan kello 18 alkaneeseen yhteiseen päivälliseen.

Kokoonnuttuamme Lomakeskuksen Paviljonkiin, kajautimme ilmoille perinteisesti Savolaisen laulun, jotta koko lähitienoo raikui. Maittavan puffet-aterian aikana seurusteltiin monen pöytäkunnan voimin ja muisteltiin menneitä ja suunniteltiin tulevia. Heräsi mm. ajatus Heiskasten kesätapahtuman järjestämisestä ensiker-
taa pääkaupunkiseudulle. Paikalla olleet halli-



Puheenjohtaja Hannu Heiskanen toivottaa Heiskaset tervetulleiksi Punkaharjulle.



Heiskasia nauttimassa illallista Punkaharjun lomakeskuksen Paviljongin terassilla.

tuksen jäsenet pitivät myös pikakokouksen ja sopivat seuraavan kokouksensa ajan ja paikan.

Yhteisen tilaisuuden lopuksi laulaa lurautimme vielä perinteisen Karjalaisten laulun ja ne jotka vielä jaksoivat, jatkoivat iltaa karaoken ja tanssien merkeissä. Lapsiperheet jatkoivat minigolfin, jalkapallon ja muiden urheiluaktiiviteettien pariin paviljongin viereen, jossa ne jatkuivat myöhään yöhön. Sunnuntain ohjelma oli vapaa ja varsinkin lapsiperheet suuntasivat läheiseen Kesämaan seikkailupuistoon. Muita vaihtoehtoja olivat mm. tutustuminen alueella olevaan taidemaalari Johanna Oraksen taidekartanoon, käynti Olavinlinnaan tai höyrylaivamatka Punkaharjulta Savonlinnaan. Osa porukasta suuntasi kuitenkin iltapäiväksi Varkauden

Kangaslammin Härkämäkeen, paikallisen tähtitieteellisen seuran Kassiopeiijan järjestämälle Aurinkopäiville, jossa uudelleen paljastettiin professori V. A. Heiskasen patsas. Kyseisestä tapahtumasta on erillinen juttu tässä lehdessä.

Tapahtuma oli kaiken kaikkiaan onnistunut, niin säiden, kuin järjestelyjenkin puolesta ja kävijät tuntuivat tykkäävän ohjelmasta. Tänä vuonna otimme erityisesti huomioon lapsiperheet niin ohjelman, kuin majoituspaikan valinnan suhteen. Kävijöitä olisi toki saanut olla paikalla runsaamminkin, sillä nyt paikalla olleet reilut kolmekymmentä henkeä olivat pääosin uskollisia kesätapaamisten vakiokävijöitä vuodesta toiseen.

Hannu Heiskanen

Heiskaset pettuleivän syrjässä

Suomalaiset ovat aina olleet riippuvaisia metsästä. Hengen pitimiksi puuta on aika ajoin jopa syötykin! Seuraavaksi tutustutaan millaista on leipä, jossa on puolet petäjäistä.

Mitä pettu on?

Pettu tarkoittaa petäjäleipää, joka on kuulunut suomalaiseen ruokakulttuuriin jo hyvin kauan. Pettujauhot ovat nuoren männyn kuoren nilasta tehtyä kuitu- ja kivennäisainepitoista jauhoa. Pettua valmistetaan nykyään lähinnä perinneruokana tai vanhan kulttuurin ylläpitämiseksi.

Hieman historiaa

Aiemmin petulla oli vahva hätäruuan leima, ja monesti sitä tehtiinkin viimeisinä keinoina saada jotain syötävää, kun muu ruoka uhkasi loppua. Etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa pettu oli yleisin jauhojen korvike katovuosina. Viimeisin laajamittainen nälänhätä Suomessa olivat Suuret nälkävuodet vuosina 1866–68. Se oli tuhoisa väestökatastrofi, sillä nälkävuosien aikana kuoli kahdeksan prosenttia Suomen väestöstä! Jo häviämässä oleva pettuperinne jouduttiin herättelemään henkiin viimeisen kerran vuonna 1918, kun sisällissota sotki normaalin elämänmenon.



Luston metsämuseon näyttelyassistentti Gustaf Strand näyttää kuinka pettuleivä irtaa petäjän kyljestä.

Kuinka pettujauhoja oikein tehdään?

Pettuliinoja kiskottiin yleensä keväällä parhaan mahlanjuoksun aikaan, mutta nälän yllättäessä sitä saatettiin tehdä ympäri vuoden. Nuoret männyt kaadettiin metsässä, ja ne karsittiin oksista ohuen kuoren matkalta. Paksuimmat liinat lähtivät rehevän kasvutyyppin mäntymetsistä. Kuori leikattiin rungon pituussuunnassa noin 50 cm pituisiin pätkiin, jotka halkaistiin pitkittäin puukolla. Oksakiehkuroiden kahta puolta leikattiin kuori puun ympäri ja halkaistiin pitkittäin, jolloin *puulusalla* (nyljin, telkin) kiskoen saattoi irrottaa suorakaiteen muotoisen kuorilevyn eli *liinan* puusta. Työ sujui paremmin, jos kiskojia oli kaksittain: toinen vetää liinaa irti ja toinen irrottaa *lusalla* pettua rungosta.

Liinat piti *silpiä* kuoresta, eli rapsuttaa irtokaarna pois ja vuolla vihreä *jälsi* myös pois. Tämä työvaihe onnistui parhaiten terävällä puukolla. Silpimisen jälkeen liinoissa oli jäljellä männyn puhdas valkea nilakerros. Liinat keitet-



Heiskaset seuraavat tarkkaan pettuliinojen murskaamista petkeleellä.



Pettuleivistä taputellaan sopivankokoisia kakkeja uuniin laitettaviksi

tiin tai paahdettiin, tai tehtiin molemmat, pihkan poistamiseksi ja homehtumisen estämiseksi. Keittäminen tapahtui yleensä rautapadassa ja se kesti noin 2-3 tuntia. Tämän jälkeen liinat kuivatettiin saunassa tai riihessä. Paahtaminen suoritettiin joko nuotiolla avotulella tai uunissa.

Kuivat liinat on murskattu suuressa *huhma-reessa* ja jauhettu tavallisimmin *käsikivillä* hienommat osat talteen siivilöiden, karkeampi aines on palautettu jauhettavaksi käsikiviin.

Pettuleivän koostumus

Varsinainen leipä on ollut tavallisimmin juurellinen ruisleipä, jota on jatkettu pettujauholle. Jos leivässä on ollut puolet petäjäistä, on sen maku ollut varsin karvas ja ravintoainesisältö huono. Aivan pahimpina aikoina leipä tehtiin kokonaan pettujauhoista, tällöin oli hyvin suuri vaara, että sisäelimet vaurioituivat.

Pettuleipä on työläs, mutta mielenkiintoinen ja helppo valmistettava, mutta se ilahduttaa aina saajaansa. Pieninä määrinä (n. 5 % jauhomäärästä) runsaskuituinen pettu on oikein terveellistä ja antaa merkittäviä suoja-aineita



Valmis pettuleipä ei ulkonäkönsä puolesta eroa juurikaan normaalista ruisleivästä. Makukin on oikein muikea!

tiettyjä sairauksia vastaan. Uudemmassa ruokakulttuurissa petulla on arvokas sijansa osana ikivanhaa suomalaista metsäruokaperinnettä.

Lähde: Lusto Suomen metsä museo

Hannu Heiskanen



V. A. Heiskasen patsaan luona: Juhani Kakkuri, Veli-Pekka Henttunen, Laura Reinilä, Hannu Heiskanen ja Leena Heiskanen.

V. A. Heiskasen patsas sai uuden kodin

Aurinkopäiviltä Kangaslammin Härkämäeltä 27.7.2014

Punkaharjun kesätapaamisesta siirtyi Heiskasten kymmenpäinen iskujoukko Varkauden Kangaslammin sunnuntai-iltapäivään mennessä. Siellä tähtitieteellinen yhdistys Varkauden Kassiopeia vietti neljättä Aurinkopäivää komealla Härkämäen observatorioalueella. Vaikka sää oli todella helteinen, siitä huolimatta paikalle saapui puolensataa vierailijaa. Tapahtuma oli tavallista juhlallisempi, sillä se oli professori V. A. Heiskasen vuonna 1995 paljastetun muistomerkin uudelleenpaljastustilaisuus. Kyseinen muistomerkki siirrettiin Härkämäelle viime syksynä Harjuranalta, kun kaupunki möi lakkautetun Harjuran kyläkoulun. Heiskasten sukuseura edesauttoi patsaan saamisessa Härkämäen observatorioalueelle. Tapahtumaan saapui Heiskasen sukuseuran jäseniä kaikkiaan noin 20, osa tulijoista oli paikallisia asukkaita ja itsensä juhlakalun sukulaisia.

Varkauden Kassiopeian puheenjohtaja **Veli-Pekka Henttunen** toivotti juhlayleisön terve-

tulleeksi helteiselle Härkämäellä tai ulukolaisittain Taurus Hillille. Tapahtuman alussa saimme kuulla sukuseuran puheenjohtaja **Hannu Heiskasen** lukemana V. A. Heiskasen sukuseuralle vuonna 1960 lähettämän kirjeen. Hannu Heiskanen myös luovutti Kassiopeialle Heiskasen sukuseuran viirin.

Juhlapäivän pääesitelmän V. A. Heiskasen elämästä ja tiedemiestyöstä piti Helsingin yliopiston geodeettisen laitoksen emeritusprofessori **Juhani Kakkuri**. Hän on saanut henkilökohtaisesti työskennellä Veikko Heiskasen kanssa. Kakkurin omat kokemukset peräti 62 vuoden ajalta geodesian ja sen lähialan tutkijoiden kanssa antoivat esitelmään aidon ja elävän tunnelman. Esitelmän myötä tuli esille yleisölle monia uusia asioita, mm. Yhdysvaltain kuuloon liittyen. Suomalaisten tutkijoiden panos on ollut tälläkin saralla merkittävä. On sanottukin, että ilman V. A. Heiskasen laskelmiakin



*Leena Heiskanen,
Juhani Kakkuri, Laura
Reinilä, Veli-Pekka
Henttunen ja Hannu
Heiskanen.*



*Kassiopeian puheenjohtaja
Veli-Pekka Henttunen ja Geo-
deettisen laitoksen emeritus-
professori Juhani Kakkuri.*

amerikkalaiset olisivat ehkä päässeet Kuuhun, mutteivät kylläkään takaisin...

Väliajalla V. A. Heiskasen tyttären tytär suurlähettiläs **Laura Reinilä** kertoi muistelmia isoisästään. Sukuseuran jäsen **Paavo Heiskanen** lauloi tunnelmallisen Kotiseutuni-laulun. Lisäksi juhlassa paljastettiin nuoren varkautelaisen koululaisen **Leea Koskivuoren** maalaama hieno avaruusaiheinen taulu. Kuvansilainen koululainen **Viivi Korhonen** esitti kolme laulua ja yleisön reaktio oli haltioitunut. Viivin ääni on sanoinkuvaamattoman kaunis. Kassiopeian jäsenen **Jari Juutilaisen** hieno meteoriittikokoelma selitysteksteineen oli myös esillä kerhotalon salin vitriinissä. Tapahtuman väliajalla luovutettiin vielä

Kassiopeian pöytäviirit Heiskasen sukuseuralle, Laura Reinilälle ja Juhani Kakkurille.

Illan päätteeksi Ilmatieteen laitoksen tutkija ja Kassiopeian jäsen **Harri Haukka** piti esitelmän Rosetta-luotaimen matkasta. Harri oli tuonut esille myös luotaimen elektroniikkaa.

Itse päivän nimikkokokohde Aurinko oli näkyvillä koko päivän, vaikka muutama ukkospilvi ohittikin Härkämäen melko läheltä. Aurinkoa saatiin katsella niin aurinkosuotimella varustetulla kaukoputkella kuin Lunt60-aurinkoputkellakin.

*Teksti: Veli-Pekka Henttunen ja Hannu Heiskanen.
Kuvat: Hannu Heiskanen ja Bo Weckström*



Heiskasten sukuseuran puheenjohtaja Hannu Heiskanen kiittää Varkauden Kassiopeiaa Heiskasen patsaan uudelleenpystyttämisestä.



Härkämäen observatorion tähtitorni, jonka laitteilla on löydetty Suomen ensimmäinen supernova vuonna 2007 sekä 50 eksoplaneettaa!

Knoppitietoa V. A. Heiskasesta

- V. A. Heiskasen aikoinaan kirjoittamia kirjoja käytetään yhä yliopistoissa oppikirjoina
- V. A. Heiskasen eräs arvonimistä on ”ylhäisyys”, jonka hän sai Vatikaanin tiedeakatemialta
- V. A. Heiskasen ainoan eduskunnassa läpimenneen lakialoitteen Lex Heiskasen ansiosta noin 250 000 henkilöä suomalaisti sukunimensä!
- Pikkuplaneetta (Asteroidi) nimeltään Heiskanen (no: 2379) kiertää auringon kerran 5 v. 7 kk. ja 20 päivässä. Pikkuplaneetan halkaisija on 28 kilometriä. Myös Kakkuri niminen pikkuplaneetta on olemassa.
- V. A. Heiskanen oli Heiskasten sukuseuran ensimmäinen esimies (1960-71) ja ensimmäinen kunniajäsen (1970).

Kesätapahtumaa muistellen

Muistelimme yhdessä lastenlastemme kanssa Punkaharjun kesätapahtumaa ja haastattelin Juliusta 6 v. niissä merkeissä.

Mikä oli hauskinta mielestäsi siellä?

Julius: ”Yöpyminen mökissä, uimaranta ja uiminen, minigolf ja kesämaa kaikki yhdessä”.

Oliko siellä jotakin jännittävää?

Julius: ”Suunnittelemani tanssiesitys, jota en esittänyt”.

Mikä oli mielenkiintoisinta Luston

Metsämuseossa?

Julius: ”Karhun pesä ja pienoismallit”.

Tutustuiko uusiin ihmisiin, aikuisiin tai lapsiin?

”Aikuisiin ja lasten kanssa pelasimme jalkapalloa.”

Mitä pidit pettuleivästä?

Julius: ”Se oli hyvää ja sen tekeminen oli kivaa.

Voisitko lähteä toistekin kesätapahtumaan?

Julius: ”Voisin”

Onko sinulla ehdotuksia seuraavaan

kesätapahtumaan?

Julius: ”Ei”

Juliuksen sisaret Cecilia 8 v. ja Amanda lokuussa 3 v. täyttävä, tiivistivät sanomansa pariin lauseeseen.

Cecilia oli tyytyväinen kokemaansa, Kesämaa eritoten oli hauskaa, hän myös pelasi jalkapalloa muiden lasten kanssa ja pettuleivän teko oli hauskaa, kun sai itse osallistua sen tekemisen eri vaiheisiin.

Amandalle jäi mieleen karhu ja karhun pesä Luston Metsämuseossa. Hän myös tutustui aikuisiin tanssiessaan terassilla ruokailun aikana. Ruoka oli hyvää hänen mielestään.

Molemmat voisivat toisenkin kerran tulla mukaan tapahtumaan.

Minun mielestäni saavutimme juuri niitä asioita, joita tavoittelimmekin. Sää oli uskomaton, vähän liiankin kuuma, mutta parempi niin.

Meitä oli ainakin kolmea sukupolvea, saimme siis yhdistettyä eri-ikäpolvia yhteen. Metsä-

museo oli erittäin upea, se kiinnosti kaiken ikäisiä. Alle 3 v. Amandakin jaksoi koko tunnin olla mukana, kiinnostuneena. Se tarjosi paljon vaihtoehtoja samanaikaisesti ja lapset oli otettu hyvin huomioon.

Päivän ohjelmaan ei olisi enempää sopinutkaan ajallisesti, se oli riittävä ja vaihteleva. Nautin kovasti siitä, kun lapset saivat osallistua henkilökohtaisesti pettuleivän tekoon alusta alkaen. Lopuksi saivat syödä omat tuotoksensa ja se hän maistui yllättävän hyvältä.

Terassisyöminen oli myös hyvä valinta siinä kuumuudessa ja ruoka maittava. Seurustelu siinä tilassa oli kuitenkin vähäistä pöytien sijaintien vuoksi. Siihen tilaisuuteen olisin kaivannut vähän jotakin yhteistä ohjelmaa. Tosin päivän tapahtumat ja kuumuus asetti meille omat rajoituksensakin.

Sunnuntaina kävimme Härkämäellä V. A. Heiskasen patsaan siirtotilaisuudessa, joka oli vaikuttava. Paikka puhutteli kauneudellaan heti ensimmäisistä silmäyksistä lähtien. Maisema oli jylhä kaukana siintävine vaaroineen, luonnon ympäröimänä, juuri oikea sijainti patsaalle. Observatorion yhteydessä, jossa tulee vierailemaan tähtitieteen asiantuntijoita ja opiskelijoita ja muuten vaan tähtitieteestä- ja luonnosta kiinnostuneita ihmisiä.

Kassiopeia-yhdistyksen jäsenet olivat talkoilla rakentaneet sinne viihtyisän talon näyttelyineen ja pihalle grillikatoksen. Luontopolkua oli jo tehty osittain, mutta se ei ollut vielä kokonaisuudessaan valmis.

Minulle jäi ainakin mukava tunne viikonlopun kesätapahtumasta. Saimme myös siirrettyä kesätapahtumaperinnettä nuorille, muistavat varmaan sen koko loppuelämänsä. Löytävät toivon mukaan paremmin juurensa rikastuttamaan elämäänsä.

Suur'kiitokset järjestäjille ja tervetuloa ensi vuonna mukaan, ne joille tänä vuonna ajankohata ei sopinut.

Saamme olla onnellisia sukuseurastamme, minusta se on yhteinen ”rikkautemme” elämämme varella. Suosittelen luettavaksi Marja Saarenhei-



mon (toim.) kirjaa ”Neljän polven treffit”- ikä-polvitoiminnan opas.

Sain olla keväällä mukana Vanhustyönkeskusliiton järjestämässä seminaarissa, jonka aiheena oli eri-ikäisiä yhdistävät tapahtumat. Sukuseura on avain-asemassa näiden asioiden suhteen ja on tehnyt sitä työtä kautta vuosikymmenien, enemmän tai vähemmän. Taatusti antaumuksella ja rakkaudella.

Hyvää kesän jatkoa ja hedelmällistä syksyä, terveisin

Orvokki Weckström

Rautatien historiaa Pieksämäellä

Tunnelmia Savonlinna-Pieksämäki poikittaisradan 100-vuotisjuhlassa...



Pieksämäen asemalla Savon radan museolla vietettiin 19.7.2014 Savonlinna-Pieksämäki –poikittaisradan 100-vuotisjuhlaa. Museo toimii vuonna 1889 rakennetussa entisessä asemarakennuksessa.

Pihalla haitarin soidessa vieraita vastaanotti virka-asuinen pariskunta, Mikko ja Mari Heiskanen. Mikko on ollut Savon radan museon perinnekerron kantavia voimia jo vuosikausia kuten myös molemmat veljensä Matti ja Mauno Heiskanen. Pihalle vedetyn lyhyen radanpätkän laidalla veli Mauno istuikin kaverinsa kanssa odotellen vuoroaan topparoikan työnäytöstä varten. Hänen vaimonsa Sirpa Heiskanen oli museon sisällä ilmeisesti pääsylippuja myymässä. Rautatieläisten soittokunta johtajanaan Seppo Heiskanen viritteli soittimiaan. Sepon porukassa soitti tuttuun tapaan myös serkkupoika Kalevi Heiskanen. Tuntui kuin olisimme tulleet Heiskasten sukujuhlaan, sillä paikalla oli paljon Heiskasia, monesta eri sukuhaarasta olevia ja toki paljon muita juhlijoita aina ulkomaita myöten.

Museon edessä vanha höyryveturi puhkutteli valmiina ajeltutamaan halukkaita ratapihalla. Innokkaita junaan lähtijöitä olikin, ensikertalaisia mutta myös nostalgiaa kaipaavia. Itsekin muis-

tan lapsena puksutelleeni höyryjunalla Haapakoskelta Helsinkiin TUL:n Liittojuhlille ja pienimpiin osallistujiin kuuluneena sain pitkän matkan aikana yöpyä hattuhyllyllä. Kyllä se matka taittui sielläkin. Toisaalta olen kyllä ”lättähattulainen” ja ratapihalla oli myös tuttu sininen lättähattu, jolla kuljin 10 vuotta Haapakoski-Pieksämäki väliä junalla kouluun, Pieksämäen Yhteislyseoon ja Kauppaoppilaitokseen, kuten monet muut haapakoskelaiset. Lättähätun penkit olivat pehmeämmät höyryjunan koviin puupenkkeihin verrattuna. Tunnelmaa oli molemmissa ja muistot palautuivat mieleen häiriten keskittymistä juhlan ohjelman seuraamiseen.

Alkutervehdyksen jälkeen soittokunta kajautti ilmoille tutun marssin sävelet. Soittoa seurasi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Raimo Mähösen katsaus VR:n taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista Pieksämäelle. Savon radan myötä pienestä kylästä kasvoi aikanaan Savon solmukohta, keskuspaikka, mutta ei ilman poikittaisratoja. Savonlinna-Pieksämäki ja Jyväskylä-Pieksämäki poikittaisratojen valmistuttua paikkakunta kasvoi ensin kauppalaksi ja myöhemmin rautatiekaupungiksi, jossa VR



Mikko Heiskanen, Mari Heiskanen ja Juha Huttunen toivottivat juhlaikansa tervetulleiksi poikittaisradan 100-vuotisjuhlaan.

Mikko Heiskanen, Mari Heiskanen ja Juha Huttunen toivottivat juhlaikansa tervetulleiksi poikittaisradan 100-vuotisjuhlaan.

Syitä oli toki monia muitakin. Savonlinna-Pieksämäki poikittaisrata valmistui vuonna 1914.

Kenraali Herrasen mielestä radan merkittävin sotilaallinen tapahtuma oli veljessodan aikaan vuonna 1918, jolloin Varkaudesta 300 punaisten sotilasta lähti liikkeelle junalla tarkoituksena vallata Nikkarila ja Pieksämäen asema. Pieksämäeltä lähetettiin kuitenkin

työllisti parhaimmillaan jopa 2000 henkilöä, nykyisen määrän ollessa n. 600 henkilöä. Pieksämäen asemalla ihmiset eri puolilta Suomea kohtasivat toisiaan junia vaihtaessaan ja soihan siellä tietysti myös blues Juicen sanoin. Varsinkin aamuyöstä kun ravintoloista tai tansseista palanneita juhlijointa saapui asemaravintolaan hernerokalle odotellessaan jatkokyytiä aamujunalla kotiinpäin. Toki hernerokka ja asemaravintolan pitkä aukioloaika veti puoleensa myös pieksämäkeläisiä.

Juhlapuheen pitäjä Pieksämäeltä lähtöisin oleva kenraali Hannu Herranen kertoi radan merkityksestä sotilaallisesta näkökulmasta. Kahvittelun lomassa kauniissa auringon paisteessa turvallisessa ympäristössä kuuntelin levollisin mielin Savonlinna-Pieksämäki poikittaisradan syntyä ja historiaa, joka ei aina ole ollut rauhallinen. Savon rata valmistui 1889 Kouvola-Kuopio akselilla. Kuitenkin poikittaisratojen tärkeydestä molempien ratojen osalta alettiin puhua jo 1885 valtiopäivillä. Tuolloin asiaa ajavia pieksämäkeläisiä valtiopäivämiehiä oli mm. Pieksämäen ”suurmies” Aapeli Häyrinen ja Taneli Nykänen, mieheni Kaukon äidin pappa. Rakennusasteelle suunnittelu ja päätöksenteko eteni vasta pari vuosikymmentä myöhemmin. Tammikuussa 1911 keisari Nikolai II:n määräyksellä annettiin rakentaa rautatie Savonlinnasta Pieksämäelle. Poikittaisradan rakentamista pidettiin Venäjällä erittäin tärkeänä, sillä Venäjän Itämeren laivasto oli kärsinyt lähes täydellisen tappion Japanin laivastolle 1905. Tästä syystä Venäjän keisari oli huolissaan joukkojen huoltamisesta.

valkoisten höyryveturi tenderi (junan erillinen polttoaine- ja vesivaunu) edellä punaisten juna vastaan. Suunnilleen Nikkarilan kohdalla (n. kilometri ennen Pieksämäkeä) olevalla rataosuudella valkoiset hyppäsivät pois junasta ja antoivat veturin törmätä täydellä vauhdilla punaisten junaan. Rataosuus saatiin näin valkoisten haltuun. Rataosuudella oli tärkeä merkitys talvi- ja jatkosodan sotilaallisissa kuljetuksissa, joissa Pieksämäki oli tärkeä rautateiden risteyspaikkana. Kenraali Herranen tuntui olevan todella kiinnostunut aiheesta ja kertoi jatkavansa tutkimuksiaan. Eversti, ST Markku Iskanius on myös kirjassaan ’Kotiseudun Risteysasema – Pieksämäen sotavuodet 1939-1944’ tutkinut aiheetta laajasti ja mielenkiintoisesti.

Juhla jatkui musiikin ohella vanhan ajan työnäytöksillä, joita oli suorittamassa entisiä ja nykyisiä VR:n työntekijöitä. Vanha kunnon ’topparoiikka tulee’, kuten laulussa sanotaan – vaan ei taida tulla enää muuten kuin näytöksissä, joita perinnerholaiset pitävät. Aseman lipunmyyntipistekin alkaa olla historiaa, sillä viimeinen ’piletti’ myytiin pian juhlan jälkeen ja lipunmyynti loppui Pieksämäeltä ja monelta muulta paikkakunnalta. Toispaikkakuntalainen rautatieharrastaja saapui ostamaan sen kokoelmiinsa – samoin kuin oli ostanut myös viimeisen piletin aikanaan Haapamäen lippupisteen sulkeuduttua.

Marja Hotti

Lähdeaineistoa ja kuva: Pieksämäen Lehti 21.7.2014/Tara McLees

Ympäristöpalkinto vesiensuojelusta

Matti Heiskanen Pieksämäeltä on yksi kolmesta Etelä-Savon ely-keskuksen myöntämän tämänvuotisen ympäristöpalkinnon saajista. Matti Heiskasen lisäksi palkinnon saivat Pieksämäen kaupungin tekninen johtaja Tapani Mähönen ja eläkkeelle jäänyt kaupungininsinööri Timo Kauppinen. Kolmikko palkittiin Pieksämäen seudulla aktiivisesta vesienhoidosta, erityisesti Pieksänjärven eteen tehdystä työstä. EU-projektilla järven biologista tilaa kohennettiin ja kalastus- ja muuta virkistyskäyttöä elvytettiin mm. roskakalan tehopyynnillä. Hanke päättyi v. 2013, mutta Matti Heiskasen toiveissa on, että projektille saataisiin jatkoa. Työtä riittäisi, sillä metsäojitukset aiheuttavat suuria ongelmia järvelle.

Matti Heiskanen on VR:n eläkkeellä oleva rakennusmestari. Hän on Pieksämäellä Rusalan osakaskunnan puheenjohtaja, Pieksäjärven ja Vangasjärven neuvottelukunnan puheenjohtaja. Hän on intohimoinen kalastaja, joka ei tunne nimeä ”roskakala”. Kalastusharrastus on saanut hänet mukaan vesiensuojeluun ja sitä kautta moniin vesien kunnostushankkeisiin jo vuodesta

1978 lähtien, jolloin hänet valittiin Rusalan osakaskunnan esimieheksi. Palkinto myönnettiin hänelle mm. juurevasta kansalaistason toiminnasta vesien ja kalastuksen hyväksi. Hän on edistänyt myös ympäristökasvatusta ja auttanut monissa vesiensuojeluun liittyvissä oppilastoissa. Mukanaolo kunnallisissa luottamustehtävissä on edesauttanut myös vesiasiaa.

Matti Heiskanen on ollut mukana pitkään myös seurakunnan luottamustehtävissä, joten vapaa-ajan ongelmia hänellä ei ole. VR:n perinnerkehossa mukanaolo oli aiemmin tärkeää, mutta nyt ei ole aika siihen riittänyt. Matin nuoremmat veljet Mikko ja Mauno Heiskanen puuhastelevat hänenkin edestään kerhossa. Matti on ollut vuosikymmeniä Heiskasten sukuseuran jäsen ja v. 1994 hän oli ainakin yhden kauden hallituksessa. Mattia kiinnostaa historia ja oman suvun juuret ovat löytyneet Jäppilästä, nykyisen Pieksämäen alueelta. Vuonna 1878 isoisä Aatam Heiskanen syntyi. Hänet vihittiin v. 1905 Maria Jäppisen kanssa. Heille syntyi yhdeksän lasta, joista Matin isä Vilho syntyi

v. 1908. Matilla, Mikolla ja Maunolla on kaksi siskoa. Heiskasten sukukirjan mukainen sukuhaara ei kuitenkaan ole selvillä.

Palkinnon saatuaan miehet toteavat, että Pieksänjärven kunto on nykyisin niin hyvä, että hätätilassa järven vettä voisi vaikka juoda.

Marja Hotti

*Lähdetietoa ja kuva: Pieksämäen Lehti 6.6.2014/
Jaana Virtanen*

Tapani Mähönen, Matti Heiskanen ja Timo Kauppinen palkittiin työstä, jonka tuloksista jokainen pieksämäkeläinen saa nauttia.



Tapani Mähönen, Matti Heiskanen ja Timo Kauppinen palkittiin työstä, jonka tuloksista jokainen pieksämäkeläinen saa nauttia.

Kirje jatkosodan viimeisinä päivinä

Kuva oikealla. Pojat Heikki ja Jaakko Heiskanen 25.6.2014 Ate Heiskasen (sankarihaudalla) Sonkajärvellä.



Sunnuntaina 25.6.1944

Rakas Ateni!

Sydänlämpöinen viesti saapukoon luoksesi tämän kirjeen mukana, jos vielä lienet elävien joukossa. Täällä tulee senkin lainen ajatus mieleen.

Sinäkin olet varmaan ollut niillä tantereilla joita on nyt ryssä vallannut. En usko, että luoja on minulle sen kovan osuuden sallinut, että ainoa rakas minulta pois riistettäis. Saa sitä raskasta sydäntä kantaa täällä, joiden rakkaat lähimmäiset on siellä niillä seuduilla joissa on ankarimmat sodantaistelut käyty.

Tuleehan paljon tietoa tällä kirjeellä, jos tämä tulee takaisin - niin silloin saa päättää, että hän ei ole enää vastaanottamassa kirjetä. Eilen olin minä kirkossa. Heikki oli ukkinsa ja mummonsä seura-kaverina. Pyörällä olin kirkossa. Oli tarkoituksena lähteä hevosella kirkolle ja ottaa Jaakko mukaan - vaan ilma muuttui niin kylmäksi, että se pikku raukka olisi paleltunut.

Nyt olisi ollut meillä tarkoitus lähteä käymään Heiskalan saaressa kylässä tämän juhannuksen ja heinänteon välillä. Vaan miten käyneen kun tämä tilanne meni nyt tämmöiseksi, että kulkuneuvoissa on niin ahdasta. Sain kuulla, että junat ovat niin täynnä, että junan rappusilla täytyy seistä kun vaunuun ei mahdu.

Sieltä tuodaan ihmisiä vaikka minkälaisessa tilassa olevaa - ei meillä ole Juhannusiltoa. Ilot ovat vaihtuneet täälläkin suruksi. Monet kodit ovat jääneet vain naisten varaan, kun miehet, jotka oli jo vapautettu palveluksesta, on nyt kutsuttu takaisin palvelukseen.

Ei täällä ollut yhtään Juhannuksen tuntua - ilma-kin on kylmää. Illalla rupesi vettä satamaan ja tänäänkin on sateinen ja kylmä päivä.

Seitsemän vuotta on umpeen kulunut kun meillä-kin oli se onnemme iloinen aika - vieläkö koittaa se aika, että mekin saamme nauttia oikein yhteiselämästä - vai joko on eletty siihen viimeiseen hetkeen. Tänään on sankarihaudaus meidänkin kirkolla.

Heikki tuli tänä aamuna ukin ja mummun luota ja kirjoitti isälle kirjeen. Tuumi, että nyt isä saa asua metsässä, kun ryssä on vallannut Viipurin. Hän ymmärtää aikuisten puheista asioita.

Nyt kerrassaan taisivat lopettaa pakettien kuljetuksen rintamalle, kun jatkoivat pakettien lähetys kieltoa viikolla. Sain sinulle lähetettyä paketin lomalta lähteneen sotilaan mukana jos hän on sinut tavannut - toivottavasti olet saanut paketin.

Kirjoita sinä kun vain joudat - täällä on minulla niin pitkäaika, jos en saa omalta rakastetulta mitään tietoa.

Niinpä nyt on tämäkin juhannus jäljellä päin - mitähän vuosi tuoneen mennessään - ilon vai surun. Toivottavasti kaikki kääntyy vielä parhain päin - eikös niin oma rakas Ateni.

Terveiset Sinulle kaikilta kotijoukoilta ja erikoisesti omalta perheeltäsi.

Toivon saavani pian kirjeen sinulta. Näin piirteli oma Irjasi.

(Jk. Kirje ei tavoittanut enää vastaanottajaa. Hänen elämän taival katkesi 25.6.1944 klo 12.00 - 13.00 välillä - samoihin aikoihin, kun tätä kirjettä Irja vaimo kirjoitti.)

Menoksi

Kiire on, joutua pittää. On ne semmoset geenit lykätty, että täytyy lähteä hyvissä ajoin, jotta varttia ennen tapauksen alkua olen perillä. Vaatii keskittymistä ja rauhoittumista, jotta tulevaan tapahtumaan ehtii panneutua rauhassa. Näin on moni viisas sanonut. Olen synnynnäisesti ennenaikainen. Toki mummoni ja isänikin olivati tämän sortin hätäilijöitä.

Kun Heiskalan Reeta-mummo lähti linja-autolla Iisalmeen, hän odotti ukin kanssa jo puoli tuntia ennen bussin tuloa maitolaiturilla, katse tiukasti suunnattuna auton tulosuuntaan. Käsi oli jo valmiusasennossa viittomaan pyssäytysmerkkiä. Hyvissä ajoin ennen kaupunkia alkoi mummo sihtailemaan nappulaa, mitä painamalla voi kuljettajalle ilmoittaa, kun pitää jäädä pois. Tosin olisi auto seisahtunut muutenkin Iisalmen linja-autoasemalla, olihan se päätepyssäkki. Kotimatalla ei kuljettajalle jäänyt epäselväksi, että ukki ja mummi jäävät Vänninmäellä Heiskalan kohdalle. Reeta muistutti asiasta kuskille rahastuksen yhteydessä ja mainitsipa vielä kesken matkan kovaäänisesti, että Heiskalan kohalla jäähän poes. Kyllä tällä menolla kaupunkimatkat sujuivat. Rauhallinen ukki taaper-si perässä.

Kahdeksan vuotta asustelin oppikouluuikaan mummon taloudessa. En myöhästynyt kertaakaan linja-autosta. Opin menemään ajoissa kahden kilometrin päähän viitostien varteen. Tosin bussi saattoi olla myöhässä ja jos ei ollut, sovimme usein kavereiden kanssa, että jäämme linja-autoasemalle ja virottelemme niin kauan ettemme ehdi aamuhartauteen koulun juhlasaliin. Lampsimme koululle, kun lyseon ulko-ovi oli jo lukittu. Kun aamuhartaus oli ohi, marssivat oppilaat luokittain oppitunneilleen. Rehtori odotti meitä myöhästyneitä, avasi ulko-oven ja päästi armollisesti sisään. Rehtori Porri tunsii oppilaansa ja heidän kyytireitittinsä ja laushti tiukkaan sävyyn: ”Sonkajärven autossa tulleet”.

Marssimme syyllisyyttä tuntien, arkailien, rehtorin syynäävän katsannon alla oppitunnille. Tahallinen myöhästyminen pari kertaa kuu-kaudessa onnistui ihan hyvin. Helpotti niinä aamuina; ei tarvinnut seistä juhlasalissa pituusjärjestyksessä, suorissa riveissä, kuuntelemassa uskonnonopettajan sanomaa tulevalle armorikkaalle päivälle.

Toimiessani opettajana tulin koululle jo puoli tuntia ennen tuntien alkua. Tarkistin vielä kerran, että kaikki kirjat ja materiaali olivat mukana. Rutiini ei aluksi riittänyt tehdä tunnitusunnitelmaa matkalla opettajien huoneesta oppitunnille.

Oppilaat tottuivat, että Aku ei suvainnut myöhästelyä. Tunneille tultiin ajallaan ja ulkokengät jätettiin kenkätelineeseen, hattu riisuttiin. Hyvä keino oli lopettaa turha juttelu olemalla jonkin aikaa iäneti ja katsoa möllöttää juttelevia. Jos sekään ei auttanut, totesin, että sielläpä tuntuu olevan oppitunnin aiheesta tietoa, voisitko tulla jatkamaan tuntia.

Oma rotunsa on viime tipassa tulijat ja myöhästelijät. He saavat tietysti huomiota muutenkin, sillä usein he ovat omasta äänestään tykkäviä kommentoijia ja juhlapuhujia.

Isäni oli jämäkkä mies. Kun kutsu tuli syömään, lopetimme heti pallon potkimisen ja marssimme pöydän ääreen. Lomapäivinä olimme mukana ulkotoissa. Usein toki mietin, miksi hevosen perässä piti kävellä isän mukana, kun yksinkin olisi sen vertaiset työt voinut tehdä.

Veljeni Aimo oli kuskina, kun vanhempani tulivat poikani ristiäisiin Kiihtelysvaaraan. Veli ajoi hiukan harhaan ja voi sitä mekastusta mitä isä oli pitänyt, pitkö nyt myöhästyä kastetilaisuudesta. Äiti, Reeta-mummoni, seurasi tyyne-nä tapahtumaa.

He ehtivät seurakuntatalolle. Olivat lähteneet matkalle hyvissä ajoin.

Aku Heiskanen

Heiskanen – Heiska



Facebook keskustelu Hannu Heiskanen vs. Nina Heiska

Facebookissa tapaa monenlaisia ihmisiä. Eräs heistä on *Nina Heiska*, jonka yhtin Geneettinen sukututkimus ryhmästä. Ohessa käymämme ajatustenvaihto Heiskanen – Heiska –nimien tiimoilta.

Hannu Heiskanen / 30.6.2014 22:59

Terve Nina! Oletko Heiska omaa sukuasi? Itse olen Heiskasten sukuseuran sukututkimusvastaava ja ahkera sukututkimuksen harrastaja. Olen aina pohtinut onko Heiskalla ja Heiskasilla mitään geneettistä yhteyttä. Osaatko sanoa tarkemmin?

Nina Heiska / 1.7.2014 6:10

Moi Hannu, eipä ole tullut Heiskasia vastaan mitenkään erityisesti. Isäni on FamilytreeDNA:ssa (N26371) ja minä puolestani (B8877). Isän Heiska -suvun haara on kotoisin Lappeen (vanha kirkkopitäjä ja Etelä-Karjalassa sijainnut Suomen entinen kunta, joka liitettiin pakkoliitoksella 1967 Lauritsalan kanssa Lappeenrantaan) Vainikkalasta ja Korkee-Ahossa sijaitse-

vassa Heiskan talossa on ollut sukumme jäseniä 1500-luvulta. Yhteyttä Toivakan, Hämeenkyrön ja Pohjanmaan Heiskoihin ei ole sukututkimuksella löytynyt. Geenien perusteella isän haploryhmähaara (Haploryhmä = keskenään lähisukuisten DNA:n haplotyyppien joukko tai tietyn geenin tai genomiosan kehityslinja tietyn lajin sisällä) viittaa Savoon, mutta mieshaara näyttää tulleen paikalle hieman ennen 1600-1700-luvun savolaismuuttoa Kannakselle. Oletko itse löytänyt geenisukulaisia Heiskoista?

Hannu Heiskanen / 3.7.2014 8:51

Tere! En ole perehtynyt tuohon DNA hommaan vielä lainkaan, vaikka Heiskasia muuten paljon olen tutkinutkin. Voisi olettaa että Samaa populaaria ainakin nuo Sinun esivanhempasi ovat Heiskasten kanssa, sillä aikoinaanhan sukunimien kirjoitusasut vaihtelivat kirkonkirjoissa ja muissa asiakirjoissa huomattavasti. Mm. kirjoitusasu Heiskain oli yleisesti käytetty Savossa. Vanhimmat jäljitykseni menevät 1500-luvun alkuun Rantasalmelle. Sana Heiskahan tarkoittaa: *heiska* = *frisk*, *rapper*, *liflig*, *kry i anseende*



Pirkan Kylät ry on kunnostanut Heiskan talonpoikaismiljöön rakkaudesta juuria, perinteitä ja menneitä aikoja kohtaan. Heiska ry toimii Heiskalla vaalien tätä perintöä.

till åtbörder och rörelser eli reipas, ravakka, elois, ripeä liikkeissään. Laitan oheen yhden luvun eräästä kirjastani, jossa mm. nimen alkuperää selvitetään.

Nina Heiska / 21:37

Moi, minäkin olen kuullut tuosta Heiska -nimen alkuperästä tuon viitteen Henrikiin eli Heiska olisi nimen pakanallinen muoto ja silloin ihan yleinen nimi 1500-luvulla. Nuo muut luettelemasi vaihtoehdot kertovat myös tavanomaisesta nimestä, jolloin nimeä olisi voinut hyvinkin käyttää eri puolilla maata ja siten Heiska/Heiskanen suvuilla ei välttämättä ole yhteistä alkuperää. Muita Heiskoja on tosiaan Keski-Suomessa ja Pohjanmaalla.

Heiskan -nimi voi olla savolainen, mutta en -päänteen puuttuminen oli myös hyvin tyypillis-

tä Karjalassa – itse asiassa tyypillisempää kuin -loppuiset nimet.

Sukututkimus geenien avulla on tosi mielenkiintoista, joten suosittelen sitä lämpimästi. Tosin suuri osa amerikkalaisten tietokantojen ns. sukulaisista ovat helposti tosi kaukaisia ja niiden vahvistamiseen tarvitaan perinteistä sukututkimusta. Yhteydet ovat helposti satojen vuosien takaa eivätkä siis kovin tuoreita. Isäni puolelta tulokset ovat tyypillisen itäsuomalaisia ja yhteyksiä löytyy Suomesta Venäjälle ja Ukrainaan asti. FamilytreeDNA-palvelussa hänen asiakastunnuksensa on N26371 siltä varalta, että haluat joskus verrata geenejänne yhtäläisyyksien hakemiseksi. Geenitutkimus on muuten siitäkin antoisaa, että tulokset päivittyvät ajan myötä tutkimuksen edistyessä.

AIHEESTA MUUTA:

Ohessa vielä Geneettisen sukututkimusryhmän facebook osoite: <https://www.facebook.com/#!/groups/556434877778795/>.

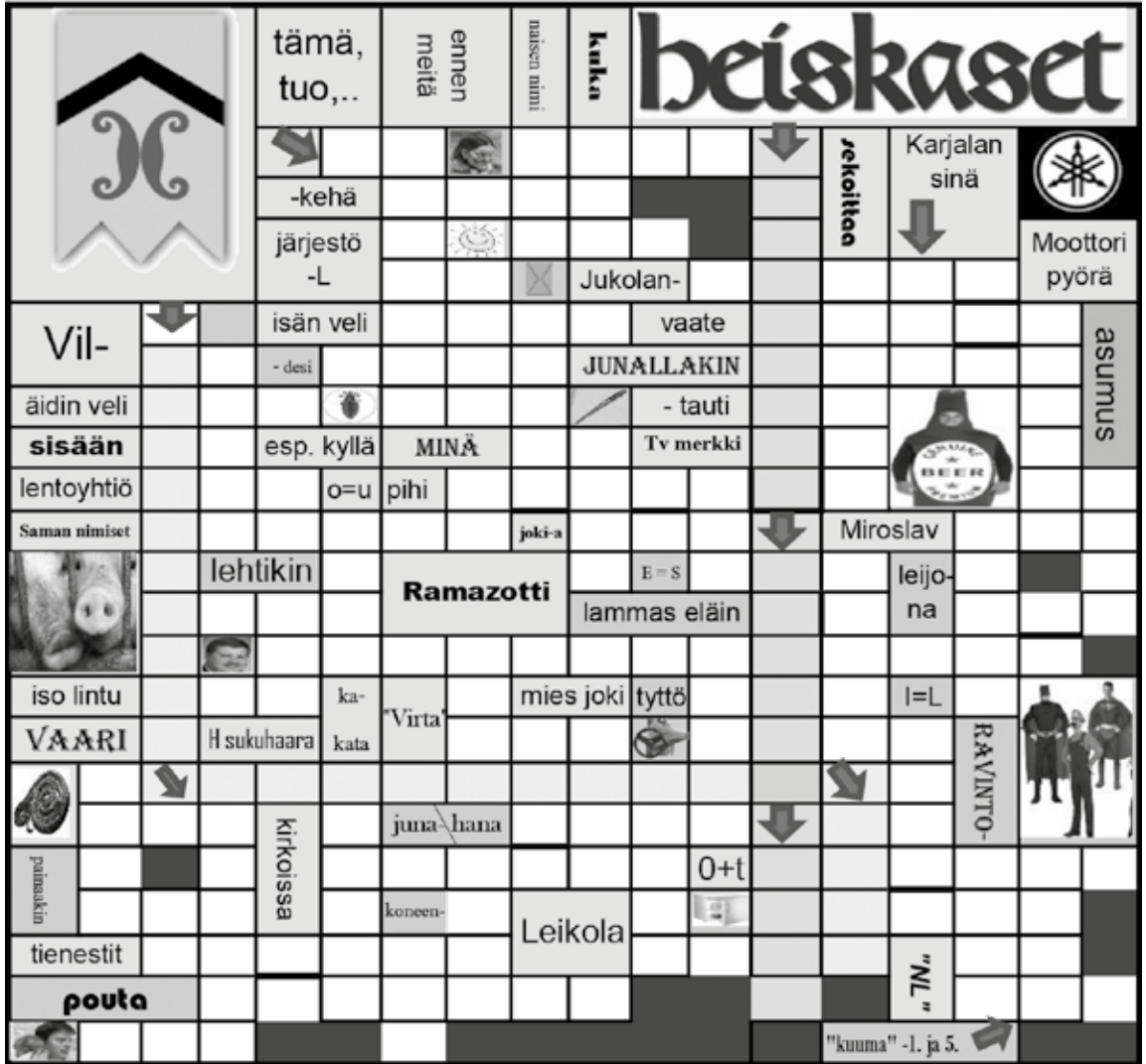
Mikäli olet kiinnostunut saamaan aiheesta lisätietoja, kannattaa liittyä ryhmään. Muutoinkin tarvitsimme seuraamme henkilön, joka perehtyisi tarkemmin ao. asiaan. Itsellenihän se hallituksen tehtäväjaossa kuuluu, mutta kun tuo aika on valitettavasti rajallinen resurssi.

Ohessa myös linkki Ninan mainitseman Keski-Suomessa sijaitsevan Heiskan kylän kotisivuille: <http://www.heiska.fi/default.asp?id=41DC3063-4805422790F2-0AC49A23F9B8>. Heiskan kylä sijaitsee kauniissa keskisuomalaisessa maalaismaisemassa maantien 6181 varrella Jyväskylän maalaiskunnan rajalta Toivakan suuntaan.

Lisäksi Pirkanmaalla Hämeenkyrössä sijaitsevan Heiska ry Kulttuuritoimintakeskuksen kotisivun osoite <http://www.visittampere.fi/place/1724>.

Ristikko

Ohessa laatimani Heiskasten sukuristikko. Ota kopio ristikosta paperille ja pyri täyttämään se. Palautathan täytetyn ristikon osoitteeseen: Hannu Heiskanen, Kokkomäenkuja 11, 48410 Kotka, tai hannu.h.heiskanen@kesko.fi. Jokaiselle 31.10.2014 vastauksen lähettäneelle on luvassa upea kirjapalkinto!



Paksu viiva katkaisee sanan

Ristikön oikea ratkaisu seuraavassa Heiskaset lehdessä.

Heiskasia koskevia ja sivuavia kirjoja

Heiskaset lehden numerossa 1/2014 käsittelin paria Heiskasten kirjoittamaa kirjaa syvällisemmin. Aikomuksena oli perehtyä muihin kirjoihin ja kertoa niistä. Erikoistavoitteena oli V. A. Heiskanen kirjallinen tuotanto ja elämä. Taisin haukata turhan suuren palan ainakin suunnittelemallani aikataululla. Olen kesän aikana lukenut aikamoisen nipun kirjoja, joista en tässä vaiheessa tee tarkkoja arviointeja, vaan vain kevyitä kommentteja. Noin puolet kirjoista on Heiskasten sukuseuran omaisuutta. Näitä tarttui mukaani kun inventoin kirjakokoelmaa.

Norsun vuosi

Kirjoittaneet Teemu Kaskinen ja Heikki Heiskanen, julkaisija WSOY 2010

Kirjan Norsu tulee edeltäjä. Ylikonstaapeli Norsu, Heikki Noren pyörii Helsingissä vuoden 2005 Yleisurheilun maailmanmestaruuskisojen, dopingin, Tiitisen listan ja entisten stalinistien maailmassa, on melko väkivaltainen kuvaus toimittajien näkemys poliisin työstä.

Maapallon mittaaaja V. A. Heiskasen elämä

Kirjoittanut Juhani Kakkuri, julkaisija Ursa 2008

Kakkuri piti Warkauden tähtipäivillä esitelmän V. A. Heiskasesta. Loistava esitelmä, jos ei ollut mahdollisuutta osallistua, saa pääosin samat tiedot tästä asiantuntevasti kirjoitetusta kirjasta. Kuvaa ehkä maailman kuuluisimman Heiskanen kehittymistä tiedemaailman huipulle ja myös yhteiskunnallista osallistumista niin kielipolitiikkaan kuin eduskuntatyöhönkin. Tästä kirjasta löytyy myös kirjan kohteen julkaisuluettelo. Luettelossa on 143 teosta kielten vaihdellessa suomes- ta, ruotsista, saksasta ainakin englantiin. Pääosa on geodesiaan liittyviä syvällisiä tieteellisiä julkaisuja, joiden tiedoista osa tietenkin on vanhentuneita, mutta sinällään mielenkiintoisia historiallisia dokumentteja.

Kenttämittaus ja kartoitus

Kirjoittanut V. A. Heiskanen, julkaisija WSOY 1948

Oppikirja maanmittaustyölle, josta ensimmäinen painos julkaistu jo 1934. Minulla on Teknillisen Korkeakoulun kirjaston poistomyynnistä ostettu kappale, jota oli viimeksi lainattu 1984, eli 50 vuotta kirjoittamisen jälkeen. Opiskelutoverini,

maanmittari, kertoi saaneensa sysäyksen alalleen tästä kirjasta.

Tähtitiedettä harrastajille II, s.92-100, Ikuinen kalenteri

Kirjoittanut V. A. Heiskanen, julkaisija WSOY 1938

Katsaus eri kansojen kalentereihin. Kaavailuja siitä, kuinka kalenteria voisi uudistaa. Esimerkiksi 10-päiväinen viikko, pääsiäinen aina samaan kohtaan vuotta, vuoden ensimmäinen päivä aina samaa viikonpäivänä jne.

Tähtitiede ensimmäinen osa

Kirjoittanut V. A. Heiskanen, julkaisija WSOY 1948

On suomalaisen tähtitieteen raamattuna pidetty teos. Sisältää Tähtitieteen historian viime vuosisadan puoliväliin asti. On sujuvasti kirjoitettu ja valta- tavan tietomäärän sisältävä teos. Tietenkin osiltaan jo vanhentunut, mutta siinä mielessä hyvä, että antaa paitsi aikansa vastauksia, myös valta- vasti ideoita ja auki olevia asioita. Kakkuri sanoi, että yksi rikkaus on siinä, että V. A. Heiskanen ei ollut varsinainen tähtitieteilijä, vaan ulkopuolise- na saattoi kirjoittaa jopa paremmin kuin syvälli- sesti asioihin perehtynyt.

Tähtitiede toinen osa

Kirjoittanut V. A. Heiskanen, julkaisija WSOY 1950

Jatko osa. Osissa yhteensä 987 sivua (577 ja 410). Yhteenveto näistä kirjoista veisi varmaan ainakin 100 sivua.

Gravity Anomalies: Unsurveyed Areas

Editor Hyman Orlin, publisher American Geophysical Union 1966

Dedicated to Weikko A. Heiskanen

Ajankohdan gravimetristen mittauksen tilan- teen yhteenveto ja suunnitelmia ja ajatuksia tule- vaisuutta ajatellen. Kunnianosoitus eräälle maail- man ”suurimmista” geodeeteista. Fysiikaltaan ja matematiikaltaan vaikeatajuinen (tohtorismiehet kuvaavat omia tutkimuksiaan).

Memorybook dedicated to Weikko A. Heiskanen

His friends and colleagues, The Ohio State University 1965

About 120 letters.

V. A. Heiskasen jäädessä eläkkeelle, hänelle pidettiin Ohion Valtionyliopistossa lähtiäisillallinen ja koottiin ystävien ja kollegoiden onnitte-
lu/jäähyväiskirjeistä moniste. Kirjeistä ilmenee V. A. Heiskasen arvostus tiedemiehenä mutta myös opiskelijoiden ja ystävien ohjaajana ja avustajana

Geodeettinen laitos 1918-1993

Juhani Kakkuri, Geodeettinen laitos 1993

Geodeettisen laitoksen historia, joka kertoo myös V. A. Heiskasen osuuden laitoksen historiassa.

Stella Polaris

Raimo Heiskanen, Otava 1994

Sodan jälkeen Ruotsiin siirtyi, turvaan, sata-
määrin armeijan tiedustelun palveluksessa olleita henkilöitä. Tässä kirjassa selvitetään syitä ja kyt-
köksiä asekatkentaan, sekä tietoa siitä puolustus-
voimien johdossa. Mielenkiintoista tietoa sodan-
jälkeistä hämärästä ajasta.

Kirjoituksia merkittävistä suomalaisista

Aura Korppi-Tommola Suomen Kansallisbiogra-
fian kirjoittajana

Toimittanut Marjatta Hietala, Juvenes Print 2009

90 suomalaista vaikuttajaa, pääosin lääkäreitä,
mutta myös muita on päässyt Aura Korpi-Tom-
molan haastateltaviksi. Hyvä otos kasallisbiografi-
an noin 6000 artikkelista.

Onnistuneet sukujuhlat

Toim. Eine Kuusmin, sukuseurojen keskusliitto 2006

Ajatuksia, missä ja miten sukujuhlia kannat-
taa pitää. Teos antaa hyviä vihjeitä ja erilaisia
vaihtoehtoja.

Kotkan Työväen Palloilijat 1927-2007

Koonnut Hannu Eklund, Painokotka 2007

Tämä kirja kertoo kotkalaisesta urheiluseuras-
ta, joka kiinnostaa minua, koska isäni, hänen vel-
jensä ja serkkunsa esiintyvät siinä, eli saan tietoa
omien sukulaisteni harrastuksista.

Voitto Heiskanen

RUNO

Keskisuomalainen 3.8.2014

HELLEHUOMIO: UUSIEN SANOJEN TARVE NOLLA

*hikisyyttä voisi valittaa mutta
metallin haju pysäyttää*

*paarmoja voisi kirotta mutta
valheet purevat pahemmin*

*sinilevää voisi surra mutta
meressä kelluu muita, elollisia, elottomia*

*rajuilmaa voisi pelätä mutta
kranaatteja väistellessä käy turhaksi*

*kauhean pitkä, kuuma kesä
oli tarkoitus elää se*

■ Marjo Heiskanen

*Runoilijat kirjoittavat
ajankohtaisista asioista.*



Heiskasen veljekset palloilijoina

Isäni Väinö Heiskanen oli kapteeni ja sitten tuomari. Näin äitini minulle kertoi. Kyse oli jalkapallosta, ensin joukkueen kapteeni ja sitten erotuomari. Ainoa kokemukseni isästä näissä tehtävissä on nelivuotiaan pojan muistikuva isästä shortsit jalassa. Toisaalta muistan pikkupoikana, kun aikuiset miehet kyselivät, että kenenkäs poika sinä olet, niin vastauksen kuultuaan kaikki tuntuivat tuntevan isäni, olivat pelanneet hänen kanssaan tai häntä vastaan tai ainakin olleet katsomassa pelejä.

Täyttäessäni 60 vuotta sain sisareltani lahjaksi kirjan: Kotkan työväen palloilijat 1927 – 2007, historiikin koonnut Hannu Eklund. Ajattelin, että nyt selviää ainakin jotain isän palloilu-urasta. Ensimmäiseksi kaivoin henkilöluettelosta isäni ajatellen, että näen millä sivuilla hänestä kerrotaan. Luettelossa oli sivujen sijaan maininta yli kymmenellä sivulla. Samoin oli isäni veljen Veikko Heiskasen kohdalla. Eli minun täytyi lukea koko kirja, saadakseni haluamani tiedot.

Isovanhemmillani Antti ja Edla Heiskasella oli neljä poikaa, Väinö, Kauko, Lasse ja Veikko sekä kaksi tyttärtä Elsa ja Maire. Kaikki pojat harrastivat enemmän tai vähemmän urheilua, lähinnä

pallolajeja. Myös poikien serkku, Otto Heiskanen oli innokas jalkapalloilija. Seuraavassa on kooste näistä asioista edellä mainitun kirjan pohjalta.

Palloilija, jonka häättämiseen isäni syyllistyi, oli aikaan Suomen huippupelaajia, eli Arto Tolsa.

KTP oli TUL:n seura ja isäni peliaikana ei pelattu virallisia otteluja SVUL:n ja TUL:n seurojen välillä.

Vuodelta 1932 on ensimmäiset maininnat Väinöstä (hiukan epävarmat, koska etunimiä ei ole kirjattu). Voittivat piirin II-luokan mestaruuden kakkosjoukkueella. Samoin kakkosjoukkue voitti Hietasen joukkueen 6-2, mutta hävisi revanssissa lokakuussa 3-2. Vuoden 1933 alkukesästä pelattiin 2-2 tasan Viipurin Tovereita vastaan sekä Viipurissa että Kotkassa. Suihkuissakin oli lämmintä vettä, jos aurinko lämmitti putkia. Porvoon Veikot hävisi Kotkassa 2-0. Pelattiin myös ikämiehet vastaan klopit (isäni oli klopeissa). Vanhukset voittivat 1-0. Loppukesästä hävittiin Viipurin Tovereille 4-1, voitettiin piirin mestaruus ja ystävyysottelu Ponnistuksen kanssa 4-1.

Vuonna 1934 pelattiin Liiton mestaruuspeleissä tasan Viipurin tovereiden kesken. Tiutisen Pyrintö voitettiin 3-0. Peliin liittyi myös vahvaa politiikkaa, pyynnön peliasussa oli liikaa punaista, joka johti poliisikuulusteluihin. Keski-kesällä voitettiin Porvoon Veikot 3-1. Syksyllä pelattiin puulaakiottelu kaupungin ja sataman välillä ruohokentän rahoittamiseksi. Yli 1000 katsojaa kohotetuin lipunhinnoin. Satama, jossa pelasivat Otto ja Väinö voitti ottelun. 1935 pärjättiin TUL:n peleissä, joiden seurauksena Väinö valittiin TUL:n edustusjoukkueeseen palaamaan Neuvostoliittoa ja Norjan työläisliiton joukkuetta vastaan. Hävittiin kummatkin pelit. Esimerkiksi Neuvostoliittolaisten liikkumisnopeus oli ilmiömäinen, Heiskanen jäi hitaaksi.

Vuonna 1936 Heiskanen oli sotaväessä, ei päässyt pelaamaan. Silloin ei taidettu arvostaa urheilua armeijassa. Kauko pelasi Helsingissä KTP:n nuorten joukkueessa. Harjoituksissa siirryttiin leireilemään Lehmään (saari Kotkan edustalla). Asuttiin ruohomajoissa ja teltoissa usein viikonloppuisin. Tästä taisi jäädä saaripaikka päälle isälleni ja sedilleni vuosikymmeniksi.



Väinö Heiskanen oli KTP:n jalkapallon ja jääpallon uranuurtajia. Nuorempi polvi muistaa "Väis-kin" Kotkan urheilukeskuksen kentänhoitajana, joka varjeli nurmimattoa kuin silmäteräänsä. Heiskanen häiti kentältä potkimasta mm. innokkaan poikasen, jonka nimeä kenttä nyt kantaa.

Vuonna 1937 Väinö vapautui ”väestä”, joka no-
teerattiin joukkueen kauden näkymissä. Heis-
kanen valittiin alustavasti Antwerpenin työläi-
solympiajoukkueeseen (ei pelannut kuitenkaan
lopullisessa joukkueessa). Tämän ajan maalin-
tekijöinä olivat hyökkääjät. Puolustajat puolus-
tivat, Väinö ei tukilinjan miehenä päässyt maa-
lililastoihin. Väinö oli edustusjoukkueessa, joka
1937 saavutti ensimmäisen TUL:n mestaruuden.

Vuoden 1939 kevätkokous valitsi Väinön
nuortenohjausjaostoon, aikansa juniorityöhön.
TUL pelasi Viroa vastaan voittaen vakuuttavasti
6-1. Heiskanen raatoi laajalla säteellä. Myös pal-
loliiton B-joukkueen ja TUL:n joukkueen pelis-
tä Heiskanen sai hyvät arviot

Vuonna 1939 KTP saavutti toisen TUL:n
mestaruuden, mukana myös Väinö. Vuosi oli
tärkeä tietyn aikakauden päätös, koska sen jäl-
keen alkoi sota-aika, jolloin mikään ei ollut en-
nallaan. Seurasi sota, joka katkaisi jalkapallon.
KTP pyysi reserviläisten osoitteita, jotta voitiin
lähettää joulupaketit ”sinne jonnekin”.

Sota-aikanakin pelattiin. KTP:n nuoret voit-
tivat TUL:n mestaruuskisoissa 1942 hopeaa ja
1943 voittivat. SM:ssä tuli 1942 pronssia ja 1943
hopeaa. Ohjauksessa oli mukana Väinö ja pe-
laajana, maalivahtina Veikko.

1946 oli piirijoukkueessa vielä mukana Väi-
nö ja myös Veikko. Väinö lopetteli pelit, mutta
Veikko jatkoi. Hän pelasi maalivahtina ja voit-
ti Suomen mestaruudet vuosina 1952 ja 1953.
TUL:n mestaruudet tulivat -47, -49 ja 50.

Veikko jatkoi jalkapallouraa tuomarina 1956.
Hän ”vihelsi” 25 vuotta, josta 10 vuotta SM-ta-
solla. Matkat olivat pitkiä, länsirannikolle piti
lähteä lauantaina ja kotona oltiin maanantaina.
Veljeksiäkin tuomaritoiminta häiritsi. Kun Leh-
mänsaaresta piti lähteä neljältä sunnuntaina, että
ehti katsomaan KTP:n peliä, niin Vekin takia piti
usein lähteä kahdeltatoista, saariaika jäi lyhyeen.

Jääpallo

Jääpallo ja jalkapallo sopivat tuohon aikaan hy-
vin yhteen, vuodenaikojen takia ei ollut pääl-
lekkäisyyttä ja lajit tukevat toisiaan.

Vuonna 1933 pelattiin Viipuri Reipasta vas-
taan kahdesti ja hävittiin molemmilla kerroilla.

Kaudella 1933–34 harjoiteltiin kovaa. Urhei-
lukurien lisäksi harjoiteltiin meren jäällä, Sa-

pokanlahdella ja Suntilla, Kotkansaaren toisella
reunalla. Kilpailtiin myös luistelussa, jossa ”hi-
das” Väinö näytti pärjäävän, kahdesti ensim-
mäinen ja kerran kolmas.

Jääpallossa ”Väiski” pääsi joskus jopa maa-
lintekoon. Hän toimi joukkueen kapteenina ja
kuulumiset 1937 lopulla olivat seuraavat: ”Ai-
kainen talvi on kuin joululahja. Olemme olleet
jäällä jo kolmisen viikkoa. Meillä on uutta pe-
laaja-ainesta, miehiä yli 30. Toivon, että urhei-
luyleisö täyttäisi pallokentän katsomon samaan
tapaan kuin kesällä. Pelejä on ennätysmäärä.

Sota lopetti myös lupaavan jääpallopeluun
miesten joutuessa tärkeämpiin tehtäviin

Sotien jälkeen jatkui jääpallokin taas ja kaptee-
nina 1945 toimi ”vanha vakaa” Väinö, mukana
oli myös pikkuveli Veikko. Vuonna 1949 nämä
olivat vielä mukana, mutta vuosina 1951–1952
laji hiipui, olihan isällänikin ikää jo 36 vuotta.

Järjestysmiehet

Urheilu vaatii myös taustavoimia. Järjestysmie-
het ovat tärkeitä. Veljeksistä Lasse, mutta eri-
tyisesti Kauko ansaitsee valtavat kiitokset jär-
jestysmiestoimistaan. Kauko oli aina portilla
jalkapallo-otteluissa. Hän jatkoi järjestysmiehe-
nä koripallossa varmaan lähes 70-vuotiaaksi

Lopuksi

Isäni osasi myös uida. Kotkassa uitiin TUL:n
nuorten mestaruudesta. Helsinkiläiset naures-
kelivat maalaispojille. Mestari 200 m:n rinta-
uinnissa oli Väinö Heiskanen. Isääni sanottiin
hitaaksi, toisaalta sanottiin, että hän ehti aina
viimehetkellä katkaisemaan hyökkäykset. Pal-
losilmä oli ilmeisen hyvä, eikä hitauskaan näky-
nyt ainakaan luistelukilpailuissa.

Isäni sai ilmeisesti urheilun kautta työpaikan.
Hän toimi urheilukurien, edellä mainitun Arto
Tolsa stadionin vahtimestarina, tai nykyaikai-
semmin kentänhoitajana monien entisten ur-
heilukaveriensa ja vastustajiensa kanssa.

Nuorempana sanoin leikilläni, että miksei isä-
ni valmentanut minua ammattilaisjalkapalloili-
jaksi. Myöhemmin elämä opetti, isäni ymmärsi
niin paljon jalkapallosta, että näki heti, ettei po-
jasta ainakaan palloilijaa tule.

Voitto Heiskanen

Klovnin pyynnöstä se alkoi

Vaatteet: Euroopan sirkuspiireissä tunnetaan jyvaskyläläistaituri, joka osaa ommella vaativimman esiintymisasun.

deskuomalainen
30.4.2014

JYVÄSKYLÄ
Sanna Högland

ompeijatar ei laskeutunut, Tuossa
vaiheessa pukuompeijain am-
mattiopinnot Pieksämäen am-
mattiopistossa, oman ommel-
tyksen.

van ja lausuaan asun, he ky-
sivät kuka sen on valmistanut
ja käyttävät Heiskanen huo-
- Sirkus Finlandian haittoi esi.

- Olen fanaattinen sirkusfani,

Klovinin pyynnöstä se alkoi

Vaatteet: Euroopan sirkuspiireissä tunnetaan jyvaskyläläistaituri, joka osaa ommella vaativimman esiintymisasun.

Olen fanaattinen sirkusfani, jyvaskyläläinen **Riikka Heiskanen**, 24, aloittaa.

Ensikosketus kiehtovaan maailmaan tapahtui yläasteikäisenä, kun sirkus saapui Heiskanen kotipaikkakunnalle Pieksämäelle. Koska liput olivat kalliita, tyttö tyytyi hengailemaan ystävänsä ja diabolonsa (diabolo = tiimalasin muotoinen hyrrä, jota pyöritetään kahden kepin välissä olevalla narulla) kanssa sirkusalueella. Maankuulu artisti, klovnin Sebastian, kiinnitti jonglööraaviin nuoriin huomiota ja järjesti heille alennusliput. Ihastuin ikihyvikseni. Aloin kiertää sirkuksen perässä eri puolilla Suomea esityksiä katsomassa, Heiskanen kertoo. Habitukseltaan Heiskanen oli itsekin kuin sirkuksesta karannut. Ilmestyin alueelle aina eriskummallisissa luomuksissa. Tyyliäni olin sirkushoppari-hippirokkari, hän nauraa.

Persoonallinen look ja ompelutaidot pistivät sirkuslaisten silmiin. Eräänä päivänä klovnin Sebastian kysyi 17-vuotiaalta Heiskaselta, osaako tämä valmistaa hänelle esiintymisasun. Kyseessä ei ollut mikään tahansa haalari vaan klassinen ja työläs sirkusuniformu poletteineen. Kai hän ajatteli, että minusta voisi olla jotain hyötyä, kun siellä pyörin aina. Valehtelin, että osaan ommella puvun ja sitten tein sen, Heiskanen kertoo.

Ihan pelkkää palturia nuori ompelijatar ei laskeutunut. Tuossa vaiheessa pukuompeijain opinnot ammattiopistossa, oman ompelijaäidin johdolla, olivat hyvällä mallilla. Nuoresta iästään huolimatta Heiskasella oli kokemus vaatteiden ompe-
lusta. Harrastus alkoi jo ala-asteella.

Univormu valmistui osittain koulutyönä ja tilaaja oli työhön tyytyväinen. Sebastian esiintyi asussa Norjassa ja Sirkus Finlandian silloisen johtajan tytär, Heidi Jernström, näki puvun ja vaikutti. Hän oli menossa naimisiin ja pyysi Heiskasta ompelemaan hääpuvunsa. Minut kutsuttiin myös häihin. Siellä sain tilauksen tanssiryhmän korsettiunivormuista. Niitä tein muistaakseni 11.

Vuoden 2008 jälkeen Heiskanen ura on ollut yhtä nousukiitoa. Pieksämäeltä valmistuttuaan hän opiskeli vuoden Jyväskylän ammattiopistossa vaatturiksi. Sirkusvaatturi-nimisen



Tähän pukeutuu sirkusprinsessa.



Riikka Heiskanen sanoo, että puskaradio on sirkusvaatturin paras mainoskikka.

yrittäjän perustamisen Heiskanen rahoitti työskentelemällä vuosien ajan Jyväskylän kaupunginteatterin pukijana ja kiireapulaisena. Tämä pesti jatkuu edelleen. Tuntuu ihan uskomattomalta, että minulla on oma firma ja voin elää sillä, kotonaan työskentelevä Heiskanen iloitsee. Puskaradio on sirkusvaatturin paras mainoskikka. Artistit kiertävät vuodesta toiseen eri sirkuksissa. Nähdessään toimivan ja laadukkaan asun, he kysyvät, kuka sen on valmistanut ja löytävät Heiskasen luo.

Sirkus Finlandia lisäksi pukujani on useissa Euroopan sirkuksissa. Jos tilauksia on paljon.



Välillä artistit antavat tiukat ohjeet pukuun, välillä vapaat kädet.

lennän paikan päälle sovituksiin. Yksittäisten pukujen sovitukset pyrin hoitamaan internetin välityksellä. Menetelmä on vielä kehityksen asteella, hän kertoo. Tämän vuoden Sirkus Finlandian kiertueelle Heiskanen toimitti juuri ison lastin pukuja. Artistit pitävät itse huolen esiintymisasuistaan. Kiertueella vaatehuoltomahdollisuudet ovat rajalliset. Työn ja materiaalien pitää olla laadukkaita ja niistä ollaan valmiita maksamaan. Esiintymisasu on niin tärkeä työväline.

Välillä Heiskanen saa artisteilta tarkat ohjeet pukuun, välillä taas vapaat kädet. Sirkusvaatturin työn ohella Heiskasella on pyörytyksessä design-projekti. Vaatemerkki Frida Flaskon alla hän valmistaa yksilöllisiä esiintymis- ja edustusvaatteita. Muun muassa Euroviisuedustaja Krista Sigfriedsin strassatut bikinit ja näyttelijä Anneli Karppisen Jussi-gaalan puku ovat Frida Flaskon tuotantoa.

Mutta sirkusvaatturi ja Frida Flasko ovat aivan eri asioita. Niitä ei pidä missään tapauksessa sekoittaa keskenään, Heiskanen huudahtaa. Yhteistä toimialoille on se, että molempiin sisältyy pirkahdus huumoria ja paljon, paljon väriä.

Keskisuomalainen 30.4.2014, Jyväskylä, Sanna Höglund

Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa

OSA 21 • Hannu Heiskanen

Hannu Heiskasen jo yhdeksän vuotta jatkunut fiktiivinen jatkokertomus muinaisista Tuusniemen Heiskasista, jossa on kuitenkin ”tottuutta sitteeks”.

Tapahtui edellisessä jaksossa:

Kolmekymppinen Heiskasen Matti meni lopulta naimisiin naapuritalon Mustolan Maria – tyttären kanssa. Perheeseen syntyi pian myös esikoinen, perinteisesti Pekaksi nimetty poika.

Isojako suoritettiin Enonsalossa

Maanomistusolojen sekavuutta haluttiin helpottaa Ruotsi-Suomessa vuonna 1757 annetulla ja 1775 tarkennetulla isojakoasetuksella. Tilat olivat kohtuuttoman suuria ja kun niitä ei oltu lohkottu, saattoi samalla tilalla, joka kattoi lähes koko kylän olla jopa kymmenkunta erillistä ruokakuntaa omine asujaimistoineen ja pihapiireineen. Jokainen kaskesi ja laidunsi yhteismetsissä sikin sokin. Isojaon tarkoitus oli yhtenäistää hajallaan sijaitsevat maakappaleet mahdollisimman yhteneväiseksi yhdeksi isoksi lohkoksi (siitä sana isojako) ja jakaa samalla epäkäytännölliset ja vaikeasti hallittavat ja verotettavat suuret tilat pienemmiksi pääasiasa yhden ruokakunnan tiloiksi. Näin maanviljelys tehostuisi, jokaisen tilallisen päästessä viljelemään omia sarkojaan omalla ajallaan.

Elokuussa vuonna 1794 kuulutettiin pitäjän kirkossa maaherran määräyksestä pidettävän isojakotoimitus Enonlahden kylässä. Enonsalon alue kuului vielä siihen aikaan hallinnollisesti vanhaan Heiskala N:1 kantataloon, joka sijaitsi Suvasveden länsipuolella. Kirkkoveneellinen enonsalolaisia isäntämiehiä ja muita asianosaisia souteli suvun vanhoille kantapaikoille ylitse tuulisen Kukkarinselän. Matin lisäksi matkassa oli muun muassa Pekka Paavonpoika, joka oli Matin isosetä, Matti ja Olli Paavonpojat - Matin pikkuserkut, serkku-

poika Pekka Matinpoika ja monta muuta läheisempää tai kaukaisempaa sukulaismiestä. Lähes kaikki mukanaolijat olivat nimeltään Heiskasia.

- *Nyt sitä lähettii aroelemmaa poejat muajjakkoo, totesi joukon nestori, 74-vuotias Pekka Heiskanen kirkkoveneen perää pitäessään.*

- *Minkäälläene herrankele se muanmittarj mahtanoo oekeen olla miehiää? Ee vuan oes liijan tärkeä pöyhästelijä. Semmosiin kanssa myö ee poejat ruveta mihinkään, hän jatkoi puheenvuoroaan.*

- *Isketään vua nyrkkiä pöötään, eekä anneta aenakkaan enollahtelaesille pallookaa itämua-ta, hihkaisi joku nuorempi innokas julli veneen keuloilta ja kutmotti äänekkäästi.*

- *Niin toennii, oli yleinen mielipide.*

Pelko osoittautui kuitenkin aiheettomaksi, sillä maanmittari oli asiallinen herra joka puuhaili tottuneesti karttojen ja muiden tiluspapereiden parissa tuvan pöydän ääressä. Hän oli jo vuosikausia kierrellyt kyliä tekemässä isojaon mää räysten mukaisia jakotoimituksia ja osasi näin ollen jemmennellä välillä harjasniskaisiakin isäntämiehiä asiantuntevin ottein. Hän huomasi pääsevänsä itsekin helpommalla olematta turhan tärkeä ja virkaintoineen. Eihän hänen omia maitaan tarvinnut kenellekään jaella.

- *Arvosat isännät ja muut asianossaiset. Nyt kun kaikki viimein ootte paikalla, voimme yhesä aloittaa maaherran määräämän isojakotoi-*

mituksen Enonlahti No:1 tilasta, hän aloitti toimituksen virallisesti seisaalleen nousten.

Asianosaiset isännät istuivat aluksi pari päivää Enonlahden Heiskalassa maanmittarin johdolla tekemässä tilusjyvityksiä. Kukin maapala oli arvioitava tarkoin, sillä tarkoitus oli jakaa maat uusiksi isäntien kesken siten, että kukin saisi mahdollisimman yhtenäisen tiluksen hallintaansa nykyisten lukuisten niittyjen ja kaskipalstojen tilalle. Myös yhteisomistuksessa olevat metsät tuli jakaa ja samalla ratkottiin myös kaikki vanhat maariidat sekä selviteltiin tiluksien naimakauppojen myötä hämärtyneet omistussuhteet.

Vielä tässä vaiheessa kukaan ei tiennyt tarkalleen mikä palsta tulisi kenellekin ja näin ollen minkäänlaisesta oman edun tavoittelusta ei olisi ollut minkäänlaista hyötyä. Ainoastaan asuinpaikkoja ympäröivät pienet peltotilkut tulisivat olemaan ns. ”varmoja” omistuksia itse kullekin. Tehtiin myös joukolla maastotiedusteluja. Lopuksi soudettiin Suvaksen yli Enonsaloon ja tutkailtiin myös siellä maat ja mannut. Maaperän laatu, ruokamullan vahvuus ja metsän uudistumisikä oli tärkeitä kriteerejä arvioitaessa maiden arvoa.

- *Se o' tämmäe takaniitty aekannaa ukkoenja raevooma*, sanoi eräskin osakas maanmittarille, heidän kulkiessaan niityn ohi, ja maanmittari merkkasi asian tarkasti muistiin.

- *Tällä lammella o' ollutna meijän talolla vaskijuottopaekka jo uatami aejoesta lähtiin*, kertoi toinen, tämänkin maanmittari merkkasi tarkasti ylös.

Näiden toimenpiteiden jälkeen maanmittari palasi konttoriinsa Kuopioon ja laati siellä tarkat kartat sekä nautinta- ja jyvitysselvittämät apuna käyttäen isäntien tekemiä arviointeja sekä aiempia verollepanotietoja. Uusi kokous kuulutettiin pidettäväksi samaisessa paikassa 16. helmikuuta vuonna 1795. Oli siis talvi ja oivallisella rekikelillä matkeltettiin taas Enonlahteen kuulemaan lopullista tuomiota.

Rekiretkueessa oli jännitystä ilmassa, sillä kukaan ei vielä tässä vaiheessa tiennyt minkälaisen tilan tulisi saamaan haltuunsa.

- *Elekee työ poeijat hökälehellä, kyllä ne asjat kohta ruppee seleviimmää. Outtahan työ nyt jokkaene miettinnä töllillennä nimen, niinku se piällysmies viimeks huastelj?* Vanha Pekka huuteli reestään vällyjen alta toisille.

Matti oli huolettomaan tyyliinsä unohtanut koko nimiasian ja alkoikin nyt pollella ajellessaan pohdiskella mikä tilalle nimeksi.

- *Suattaesha tuo olla vaekka Honkala hyvä nim meijän palstalle, ku siellä nuita honkia humisoo ympärillä*, hän rätnäili itsekseen mielessään. Vähän samaan tyyliin muutkin isännät mietiskelivät tilustensa tulevia nimiä, oli keksettä Harjulaa, läheisen harjun mukaan, oli Niemelää – niemen mukaan ja niin edelleen.

- *Arvuisat isäntämiehet*, aloitti maanmittari taas virallisen toimituksensa.

Tässä vaiheessa kaikki olivat tarkkana eikä minkäänlaista venkulointia esiintynyt. Eivät edes lapset ja vanhukset kitisset ja voihkineet kuten yleisesti, hetki oli kyläläisille juhlallisen historiallinen. Tästä päätöksestä riippui jatkossa monen suvun elo ja toimeentulo useiden miespolvien päähän tulevaisuuteen.

- *On sitten maaherran kaikkietietävästä toimesta päätetty erottaa neme Enonlahti ja Enonsalo omiksi kylikseen*, oli ensimmäinen pommina tupaan iskenyt uutinen.

Se tiesi hyvää enonsalolaisille, sillä nyt he saivat todennäköisesti pitää kaiken Suvaksen itäpuoleisen maan omassa omistuksessaan.

- *Enollahen kylä jaitaan kahteen talohon, joiden nimet olenkin jo tänne saanut ylös. Ne ovat nimeltänsä Alatalo No:1 ja Ylätalo No:2, molommat veih hengissä*, virkkoi maanmittari.

Enonsalosta taas muodostettiin kokonaista seitsemän tilaa, jotka nimettiin isäntien antamisen nimien mukaan seuraavasti: Honkala No:1, Harjula No:2, Rasila No:3, Niemelä No:4, Kalhu No:5, Mäkelä No:6 ja Päijänne No:7.

Matti Pekanpoika Heiskasen tilan nimeksi tuli siis Honkala No:1, jonka manttaaliluku oli 1/8. Tila oli nyt yksi yhtenäinen palsta, jonka pinta ala oli yli 500 hehtaaria. Maa oli suurelta osin kivikkoista metsämaata, suuri osa jo kasnettua nuorta lepikkoa, osa vielä kaskeamista

Pettuleipää perinnetyöpajassa

Sukuseurojen tapaamisten järjestäjillä on usein kova päähkinä purtavana: miten saada eri-ikäiset vieraat viihtymään ja ylipäättään kiinnostumaan seuran toiminnasta? Mielenkiintoista ohjelmaa ja perinnetaitojen opetusta löytyy erilaisten museoiden ja järjestöjen pitämistä työpajoista.

Heiskasten sukuseura järjesti tänä kesänä perinteisen tapaamisensa Punkaharjulla. Vierailukohteeksi valikoitui Lusto, joka osoittautui kiinnostavaksi kaikille vauvasta vaariin. Luston näyttelytilassa tulivat tutuiksi niin metsän eläimet, puusto kuin metsätyökoneetkin. Kirkkovenesoutu osoittautui vaikeaksi mutta hauskaksi lajiksi. Suurimman suosion saavutti kuitenkin pettuleipätyöpaja, jossa osallistujat pääsivät tekemään vanhaa hätäruokaa alusta loppuun omin käsin.

Mainettaan parempi

Nälkävuosina leipäjauhoja on jatkettu monenlaisilla korvikkeilla: jākälillä, akanoilla, herneenvarsilla ja jopa rikotuilla oljilla. Pettu on ollut yksi parhaista ravinnelisistä sisältämiensä sinkin, raudan, mangaanin, kalsiumin ja flavo-

noidien takia. Pohjois-Suomessa pettua onkin käytetty leivän mausteena myös hyvinä aikoina. Liikaa ei kuitenkaan ole syytä innostua petäjäistä pureksimaan – pitkään käytettynä se voi vaurioittaa munuaisia.

Parasta jauhoa saadaan ohutkuorisesta keväällä kaadettusta männystä. Metri puuta riittää noin 200-300 grammaan valmista jauhoa, joka syntyy monivaiheisessa valmistusprosessissa.

-Petun teko edellytti hyvää suunnittelua; puusta irrotettiin pettuliinat jauhojen tekoon ja rungot käytettiin hyödyksi rakentamisessa. Nykyaikana pettu on kallista tavaraa puun hinnan vuoksi, työpajan vetäjä Gustav Strand totesi.

Petun valmistus

Kun sopiva mänty on kaadettu, puusta karsitaan oksat ja poistetaan tuulikaarna. Ohutkuorisesta puusta tulee paras pettu. Kuori leikataan noin puolen metrin pätkiin, jotka halkaistaan puukolla. Talttamaista puista lusaa käyttäen irrotetaan sen jälkeen pettuliinat.

Kuorista puhdistetaan puukolla kaarna, silpa ja pihka niin, että jäljelle jää männyn puhdas



Sisarukset Kaija Kähäri ja Sirkka-Liisa Markkanen pettuliinaa vetämässä.



Pikkuserkut Ingrid Kähäri ja Seelia Saharinen leipoivat pellillisen leipiä.



Työpajanvetäjä Gustav Strand opettaa silpimistä.



Vas. Serkukset Pirja Heiskanen ja Perttu Kähäri survovat ja jauhavat. Pertun tyttäret Ingrid ja Astrid huolehtivat jauhoista.

Alla. Gustav Strand ja Luston opas Marianne Gråsten kuumassa puuhassa.



valkea nilakerros. Saadut pettuliinat voidaan keittää tai paahtaa. Ilman käsittelyä petusta tulee kitkerää. Valmiit liinat survotaan petkeleellä huhmaressa rouheeksi. Sen jälkeen rouhe hienonnetaan käsikivillä ja saadut jauhot siivilöidään ja tarvittaessa jauhetaan uudelleen.

- Saa kyllä tehdä töitä leipänsä eteen! Sukuseuran varapuheenjohtaja Perttu Kähäri totesi käsikiviä pyörittäessään. 30 asteen helle ei tainnut auttaa asiaa!

Valmiita pettujauhoja voi käyttää ruis- tai ohrajauhojen jatkeena hapanleivässä. Taikinaan voi lisätä myös marjoja. Petun osuuden jauhoista tulisi olla alle 50 %. Pelkästään pettujauhoista tehdyssä leivässä ei ole sitkoa, eikä se pysy kassassa. Se pitääkin leipoa muotissa ja syödä esimerkiksi vellin seassa, koska se on muuten liian kovaa.

Pettuleipätaikina syntyy sekoittamalla 1/3 pettua, 2/3 ruista, vettä ja suolaa. Juuri tehdään ruisjauhoista ja haaleasta vedestä. Kun juuri happanee, ruisjauhoja lisätään niin, että se muuttuu puuromaiseksi. Taikinan annetaan hapatua, maustetaan suolalla ja alustetaan pettujauholla löysäksi – pettu turpoaa paljon. Ohuet leipäpölköt pistellään reikiä täyteen ja paistetaan noin 280 asteessa eli tavallisessa kotiuunissa ei pettuleipää synny. Jos leipää paistaa liian alhaisessa lämmössä se kuivuu ja kovettuu.

Aikamatka menneeseen kiinnosti

-Kivointa oli rouheen survominen huhmaressa, jauhojen siivilöinti ja leipien leipominen, sanoi 9-vuotias Astrid Kähäri työpajan jälkeen. Perinneyöt heräävät eloon kun niitä pääsee itse kokemaan ja omin käsin tekemään. Erilaisia työpajoja järjestävät lukuisat museot, järjestöt ja paikalliset toimijat. Yllättäväkin aihepiiri voi osoittautua menestykseksi hyvin järjestetyssä työpajassa. Heiskasten sukutapaamisessa työpaja antoi mahdollisuuden useiden sukupolvien yhteiseen tekemiseen ja luontevaan tutustumiseen kaukaisempiinkin sukulaisiin.

Teksti ja kuvat: Susan Wilander

HEISKASTEN SUKUSEURA



Heiskasten sukuseura ry:n hallitus vuosiksi 2013-15

PUHEENJOHTAJA

Hannu Heiskanen

Kokkomäenkuja 11

48410 Kotka

0500-267 422

hannu.h.heiskanen@kesko.fi

Sukututkimusvastaava

Voitto Heiskanen

Pajutie 8 H 1

02770 Espoo

040-594186

voitto.heiskanen@elisanet.fi

Kirjastovastaaja

VARAPUHEENJOHTAJA

Perttu Kähäri

Rajametsäntie 9 B

00620 Helsinki

040-774 8794

perttu.kahari@aalto.fi

Kotisivuvastaava

Paula Erama-Kuosmanen

Kajamontie 47

21290 Rusko

040 - 9304909

heiskaset.sukuseura@gmail.com

Jäsenrekisterinhoitaja

SIHTEERI

Jorma Heikkilä

Rantatie 10 A 9

16300 Orimattila

03-7786657, 040-7635481

jorma.heikkila@pp.inet.fi

Aino Laakso

Jaskanpolku 4

04600 Mäntsälä

040-3145743

ainolaakso@outlook.com

Yhteisövastaava

Orvokki Weckström

Ylitolantie 23

01800 Klaukkala

09-8766119, 050-3001602

orvokki.weckstrom@suomi24.fi

Perinnetietovastaava

Eija Heiskanen

Miekka 2 F 85

02600 Espoo

040-559 7346

eija.heiskanen1@luukku.com

Tiedotusvastaava, Heiskaset lehti

Pirja Heiskanen

Haltijatontuntie 16 F,

02200 Espoo

050 453 6314

pirja.heiskanen@gmail.com

Yhteisövastaava

TOIMIHENKILÖT:

Kauko Hotti

Putkolantie 62

77520 Haapakoski

0500-454230

kauko.hotti@abs-hallintopalvelut.fi

Taloudenhoitaja

Bo Weckström

Ylitolantie 23

01800 Klaukkala

09-8766119

[bkw\(at\)suomi24.fi](mailto:bkw(at)suomi24.fi)

Tuotemyyntivastaava

Merkipäiviä



85 vuotta

HANNU HEISKANEN

Espoo 29.9.2014



75 v

**JUHANI
HEISKANEN**

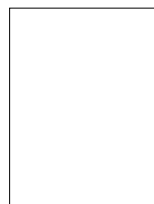
Vantaa 11.10.2014



50 v

**HANNU
HEISKANEN**

Kotka 16.10.2014



HEISKASTEN SUKUSEURA RY
Jäsenrekisterinhoitaja
Paula Erama-Kuosmanen
Kajamontie 47
21290 RUSKO

heiskaset

SEURAAVA LEHTI ILMESTYY JOULU-KUUSSA 2014. Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään lähettämään 10.11.2014 mennessä päätoimittaja Eija Heiskaselle, Miekka 2 F 85, 02600 ESPOO tai sähköposti: eija.heiskanen1@luukku.com.

JÄSENREKISTERI ASIOISSA OTA YHTEYS

Jäsenrekisterinhoitaja
Paula Erama-Kuosmanen
040 – 9304909
heiskaset.sukuseura@gmail.com

TUOTEVASTAAVANA TOIMII

Bo Weckström
0400-953 563
bkw(at)suomi24.fi

Kaikki sukuseuraan ja Heiskasiin liittyvä aineisto teksteineen ja kuvineen on tervetullutta.

Sukuseuran arkistoon voidaan tallentaa Heiskasten suvun aineistoa: asiakirjoja, kirjeitä, valokuvia jne.

Seuran kotisivut:

<http://heiskasten.sukuseura.fi>

Heiskasten sukuseuran pankkiyhteys:

Danske Bank FI13 8000 1100 7754 45

HUOM KOTISIVUJEN OSOITE ON MUUTTUNUT

Haluan liittyä jäseneksi Heiskasten sukuseuraan ☐

Jäsenmaksu vuonna 2014 on 27 euroa/ruokakunta.

Nimi: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Puh. _____ Sähköpostiosoite: _____

Kuulun Heiskaset-sukukirjan sukuhaaraan numero: _____

Syntymäaika ja -paikka: _____

Ilmoitan osoitteenmuutoksen ☐ entinen osoitteeni on yllä.

Uusi osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Päiväys ja allekirjoitus: _____

Leikkaa ilmoitus katkoviivaa myöten ja postita tai ilmoita tiedot sähköpostitse osoitteella heiskaset.sukuseura@gmail.com

Tuotteet 2014. Ostamalla tuet Heiskasten sukuseuran työtä!



1

1. Heiskaset sukukirja, toimittanut sukututkija Kaija Heiskanen. Kirja sisältää noin 11.000 Heiskasen nimet ja sukutaulut kaikkiaan 53 Heiskasten sukuhaarasta. Lisäksi kirjassa on mielenkiintoisia tarinoita eri elämänaloilla toimineista Heiskasista. Aakkosellisesta hakemistosta on helppoa löytää itsensä ja esi-isiään. Hinta **69 €**.

2. Heiskasten sukuseuran 50-vuotishistoriikki 1960–2010

Kirjassa luodaan katsaus elettyyn ja koettuun elämään seuran puitteissa.

Tämän lisäksi kirjan pohjalta on toteutettu 35 minuutin kestoinen multimediaesitys, joka on myynnissä DVD-levynä. Kirja **9 €**, DVD **5 €**.

2



3

3. Heiskaset – poimintoja polun varrelta

Tarinakirja, jossa 30 kirjoittajaa ja kertojaa muistelee Heiskasten suvun vaiheita menneiden vuosisatojen kuluessa. Kirjan toimittaja Kaija Heiskanen, kannen kuva Tuomo Heiskanen ja ulkoasu Elina Heiskanen. Hinta **10 €**.

4. Liisa Kinnusen (o.s. Heiskanen) kirjoittama “Markkinapallosta se alkoi”-romaani kuvaa mm. maatilan moninaisia töitä sekä opiskelua 1920-30 -luvun Suomessa. Hinta **7 €**.

4



5

5. Heiskaset-pöytäviiri, kuvioaihe on Salme Halosen (o.s. Heiskanen) suunnittelema. Keltaisella pohjalla lepää musta polviors, joka kuvaa eteenpäin kulkemista. Sen alla on kaksi vastakkain olevaa punaista tulusrautaa, jotka kuvaavat suvun kipinöitsevää luovuutta ja aloitekykyä. Tulusraudat muodostavat myös H-kirjaimen viitaten siten suvun sukunimeen. Kokonaiskorkeus n. 45 cm. Hinta **35 €**.

6. Heiskaset-sukuviirissä (30 x 300 cm.) toistuu pöytäviirin kuvioaihe. Hinta **50 €**.

7 - 9. Yksiväriset brodeeratut tuotteet: 7. Vetoketjulla ja taskuilla varustettu beige liivi, Heiskaset logo rinnassa, naisille tai miehille, vain koko 54. Hinta **15 €**. 8. Solmio, väri harmaa. Hinta **9 €**.

9



9. Kaulaliina, fleece, 25 x 142 cm. harmaa, musta tai tummansininen. Hinta **10 €**.

10 - 15. Heiskaset-3-väri-logotuotteet: 10. Kylpypyyhe, musta, 70 x 140 cm. Hinta **15 €**.

11. Lippis, musta. Hinta **10 €**. 12. Pinssi, 12 x 18 mm. Hinta 4 kpl. **10 €**, 1 kpl **3 €**.

13. Kirjeensulkijatarroja 21 x 34 mm. 1 arkki 78 tarraa **6 €**, puoli arkkiä 39 tarraa **3 €**

14. Kirjelomakepaketti: 10 kpl kirjearkkeja A4 ja kirjekuoria 10 kpl koko C 5, lisäksi puoli arkkiä (39 kpl) kirjeensulkijatarroja. Yhteispaketin hinta **6 €**.

15. Repäisylihtiö, A6, 100 arkkiä, hinta **2 €**

12



Hintoihin lisätään posti- ja pakkauskulut. Tilaukset:

Bo Weckström

Ylililantie 23, 01800 Klaukkala, 0400-953 563, bkw(at)suomi24.fi



Ohessa Astrid Kähärin (9 v.) tekemä sarjakuva pettuleivän teosta, työpajan inspiroimana.